ASIONAL RI

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

N 402

REGLEMENT

OP DE

EXERCITIËN

VAN DE

GENIETROEPEN.

UITGEGEVEN OP LAST VAN HET DEPARTEMENT VAN OORLOG.

BATAVIA.
LANDSDRUKKERIJ.
1900.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL R.I.
Tanggal : 1-7-2010
Nomor Induk : 1262 IPN-Mus
BIB - ID : 000-29570960
ITEM - ID : 0109051177
Asal : Museum

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

REGLEMENT

OP DE

EXERCITIËN VAN DE GENIETROEPEN.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

BETEEKENIS

VAN DE

VOORKOMENDE VERKORTINGEN.

K.-C^{t}.	Korpscommandant.
B.-C^{t}.	Bataljonscommandant.
C.-C^{t}.	Compagniescommandant.
C.-C^{n}.	Compagniescommandanten.
A.-C^{t}.	Afdeelingscommandant.
A.-C^{n}.	Afdeelingscommandanten.
P.-C^{t}.	Pelotonscommandant.
P.-C^{n}.	Pelotonscommandanten.
S.-C^{t}.	Sectiecommandant.
S.-C^{n}.	Sectiecommandanten.
R.-G.	Rechterguide.
L.-G.	Linkerguide.
L^{t}.-Adj^{t}.	Luitenant-adjudant.
Adj^{t}.-O.	Adjudant-onderofficier.
R.-S.	Recrutenschool.
C.-S.	Compagniesschool.
B.-S.	Bataljonsschool.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

G. v. H. O. Grondslag van het onderricht.
Afd. Afdeeling.
W.-C°. Waarschuwingscommando.
U.-C°. Uitvoeringscommando.
Com^do. Commando.
Uitv. Uitvoering.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Het Reglement op de exercitiën van de genietroepen (Exercitiereglement) bevat:

I. de Grondslag van het onderricht.
II. de Recrutenschool.
III. de Compagniesschool.
IV. de Bataljonsschool.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

BLAD.

Evenwijdige richtingen 5
Schuinsche en rechthoekige richtingen 5
Het openen van de gelederen 5
» *sluiten* » » » 5
De knielende (liggende) houding 5

TWEEDE ARTIKEL.

De vuren 5

DERDE ARTIKEL

De marschen 5
Marsch uit de flank met verdubbelde rotten 5
a. Van de plaats 5
b. In den marsch 6
Herstellen van de gelederen 6
Met rotten van directie veranderen 6
Van den flankmarsch op twee gelederen tot dien op één gelid overgaan 6
Herstellen op twee gelederen 6

VIERDE AFDEELING.

Gymnastische oefeningen 6
Oefening van spieren en gewrichten 6
Loopen 6
Sprongen 6
Voortgezet onderricht 7

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

BLADZ.

Rechtsomkeert maken in den marsch 31
Rechtsomkeert aanmarcheeren 31
» *halt houden* 32
Schuinsche marsch 32
Marsch in front hernemen 33
» *uit de flank* 33
Halt houden en in front herstellen 34
Rechts- en linksom in den marsch 34

DERDE ARTIKEL.

De richtingen 35
Richting man voor man 35
» *voor het geheele gelid* 36

VIERDE ARTIKEL.

Veranderingen van directie en opmarschen 37
Zwenkingen op de plaats 37
Halt houden en richten 38
Zwenkingen in den marsch 38
Voorwaarts marcheeren 39
Rechts- (links) opmarcheeren 39
Uit de flank opmarcheeren 40

TWEEDE AFDEELING.

EERSTE ARTIKEL.

Handgrepen met het gereedschap 42
Positie met gereedschap over 42
» *aannemen* 43
Het gereedschap afzetten 43
» » *neerleggen* 44
» » *opnemen* 44
» » *overnemen* 44

PERPUSTAKAAN NASIONAL

BLADZ.

TWEEDE ARTIKEL.

Handgrepen met de sabel ... 45
Het trekken van de sabel ... 45
De sabel in arm nemen ... 46
» » » *hand* » ... 46
» » » *opsteken* ... 47
» » » *presenteeren* ... 47
Op de plaats rusten ... 48

DERDE ARTIKEL.

Oefening met de revolver ... 48
Het nemen van de revolver ... 48
» *bergen* » » » ... 48
» *laden met bewegingen* ... 49
» *gezwind laden van de revolver* ... 50
» *ontladen van de revolver* ... 51
» *vaardig maken van de revolver* ... 51
» *aanleggen van de revolver* ... 52
» *afzetten* » » » ... 52
» *vuren met de revolver* ... 52
» *herplaatsen of opbergen van de revolver na het laden of vuren.* 53
» *inspecteeren na het vuren* ... 53

VIERDE ARTIKEL.

Herhaling van de 1ste afdeeling met het gereedschap en de sabel ... 54

DERDE AFDEELING.

EERSTE ARTIKEL.

De richtingen, het openen en sluiten van de gelederen en de knielende (liggende) houding ... 55

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

INHOUD.

BLADZ.

Inleiding 17
Verdeeling der recrutenschool 20

EERSTE AFDEELING.

EERSTE ARTIKEL.

Positie van den recruut zonder wapens of gereedschap 22
Beweging van het hoofd 23
Op de plaats rusten 23
Positie hernemen 24
De knielende en liggende houding 24
Wendingen rechts- en linksom 24
Wending rechtsomkeert 25
Het inrukken 25

TWEEDE ARTIKEL.

De passen en marschen 25
Pas voorwaarts 25
Halt 26
Het markeeren van den pas 26
Het veranderen van den pas 27
Versnelde pas 27
Looppas 28
Pas achterwaarts 29
Marsch in front 29

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL R.I.

RECRUTENSCHOOL.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

woonte van orde en tucht te onderhouden, moet, wanneer om de een of andere reden de gesloten orde tijdelijk verlaten is, bijv: voor gymnastische oefeningen, de exercitie besloten worden met eenige bewegingen in gesloten orde, die, als altijd, scherp moeten worden uitgevoerd.

§ 12. Voor een aan te wijzen directie bij marschen behoort te worden gebruik gemaakt van duidelijk zichtbare en eenigszins ver verwijderde voorwerpen. Wanneer dit niet uitvoerbaar is, kan de onderwijzer de directie aangeven door den guide rechtuit te doen marcheeren of door zich op eenigen afstand vóór den guide te plaatsen en dezen op zijn persoon te doen aanmarcheeren.

§ 13. De benamingen: *rechter* en *linker*, *voorste* en *achterste*, *tweede* en *derde* aan gedeelten van een troep te geven, wisselen om met de gelederen.

§ 14. Bij alle exercitiën en oefeningen, in dit reglement voorkomende, zal de troep gewapend zijn met revolver en sabel, en, voor zoover het tegendeel niet uit den aard der oefening voortvloeit, als bijv: bij het onderricht in de eerste en tweede afdeeling der recrutenschool en bij enkele gymnastische oefeningen, ook het gereedschap bij zich hebben.

§ 15. Het is verboden aan het reglement iets te veranderen of aan den zin daarvan iets toe te voegen: waar vrijheid is gelaten, mag die niet worden beperkt.

HET COMMANDO.

§ 16. De toon van het commando moet levendig en de verheffing van de stem geëvenredigd zijn aan de sterkte van den troep en de uitgestrektheid, die deze beslaat.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

§ 17. Er zijn twee soorten van commando's: de commando's van *waarschuwing* en die van *uitvoering*.

De commando's van waarschuwing, in het reglement door *cursieve* letters onderscheiden, moeten duidelijk en met luider stem worden uitgesproken, terwijl hun laatste lettergreep eenigszins aangehouden moet worden.

De commando's van uitvoering, in het reglement door HOOFDLETTERS onderscheiden, moeten op vasten en korten toon worden uitgesproken.

De commando's, door streepjes gescheiden, moeten in de uitspraak op gelijke wijze worden afgebroken.

Tusschen het waarschuwings- en het uitvoerings-commando mogen geen opmerkingen gemaakt of verklaringen gegeven worden.

§ 18. De scherpe en juiste uitvoering van bewegingen hangt voor een goed deel af van de wijze waarop, en de plaats van waar het commando wordt gegeven; zooveel mogelijk behoort dit daarom te worden gedaan: stilstaande, met het gezicht gekeerd naar en zichtbaar voor den troep.

§ 19. Waarschuwingen of aanwijzingen moeten steeds kort en duidelijk gedaan worden, en zooveel mogelijk in bewoordingen, overeenkomende met het reglement.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Voor de Europeesche zoowel als voor de niet-Europeesche korporaals bepaalt zich dit onderricht tot de *eerste*, *tweede* en *vierde* afdeeling der recrutenschool; zij moeten voorts bekend zijn met hunne verplichtingen als guide. De niet-Europeesche onderofficieren behooren bovendien met de *derde* afdeeling der recrutenschool bekend te zijn en ook deze practisch te kunnen onderwijzen.

Het Europeesche kader moet de *eerste* en de *tweede* afdeeling der recrutenschool *woordelijk* kunnen opzeggen.

Ten einde de onderofficieren en korporaals te oefenen in hetgeen zij bij de compagnies- en bataljonsexercitiën te verrichten hebben, en hen bekwaam te maken om, bij afwezigheid van officieren, dezen te kunnen vervangen, wordt onder de leiding van den luitenant-adjudant, eene compagnie of een bataljon samengesteld, waarbij de pelotons door lijntjes worden aangeduid; zij vervullen daarbij beurtelings de betrekking van pelotonscommandant, sectiecommandant en guide.

§ 4. De luitenant-adjudant is met het toezicht op de oefeningen der tamboers en hoornblazers belast; bij detachementen wordt dit toezicht door den detachements-commandant geregeld.

§ 5. Het onderwijs aan de niet-Europeesche militairen wordt in het Maleisch gegeven.

Het niet-Europeesche kader moet echter de commando's en de namen der onderdeelen van de revolver, van het gereedschap, van de sabel en van het leergoed in het Nederlandsch kunnen uitspreken.

§ 6. Bij elk onderwijs en alle oefeningen zijn de houding en het voorbeeld van den onderwijzer van veel belang.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

Hij moet begane fouten met geduld verbeteren, en bij terechtwijzingen en opmerkingen een gepasten militairen toon aanslaan, zonder in ruwe of beleedigende uitdrukkingen te vervallen.

§ 7. Bij het practisch onderricht moeten de noodige uitleggingen en terechtwijzingen kort en duidelijk worden gegeven; lange redeneeringen zijn daarbij niet op hare plaats.

Aanmerkingen worden gericht tegen de betrokken personen; het verbeteren in algemeene bewoordingen moet zooveel mogelijk worden vermeden.

Het vergrooten en heftig afkeuren van tekortkomingen, het steeds ontevredenheid toonen over hetgeen verricht is, verminderen den lust in en de opgewektheid bij de oefeningen; zijn de tekortkomingen het gevolg van traagheid of onachtzaamheid, dan moet hiertegen met gepaste strengheid worden opgetreden.

§ 8. Het lang onbeweeglijk staan is afmattend en schadelijk, het bemoeielijkt bovendien de handhaving van tucht en orde; zoodra en zoolang daarom de onbeweeglijke stand niet noodig is, moet op de plaats worden gerust.

§ 9. Het aanhoudend roeren van de trom en blazen op den hoorn, waar dit niet bepaald wordt gevorderd, moet achterwege worden gelaten.

Is het bij exercitiën noodig, dat de tijdmaat van den pas wordt aangegeven, dan worden niet meer dan eenige maten geslagen of geblazen.

§ 10. Behoudens tot onderricht aan recruten, wordt de versnelde pas alleen gebezigd in de gevallen, in het reglement vermeld.

§ 11. Ten einde in den troep de onontbeerlijke ge-

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

GRONDSLAG VAN HET ONDERRICHT.

ALGEMEENE BEPALINGEN.

§ 1. De korpscommandant is aan den Chef van het Wapen der Genie verantwoordelijk voor het onderricht van de onder zijne bevelen staande officieren, onderofficieren, korporaals en manschappen, alsmede voor den behoorlijken staat van geoefendheid, waarin het Korps ten allen tijde moet worden onderhouden.

De compagnies- en detachements-commandanten zijn aan den Korpscommandant verantwoordelijk voor het onderricht en de geoefendheid van hunne compagnie of hun detachement.

§ 2. De officieren moeten al hetgeen dit reglement voorschrijft, kunnen commandeeren en uitleggen.

§ 3. De theoretische en practische opleiding in dit reglement van het kader geschiedt door den luitenant-adjudant en, onder diens toezicht, door den adjudant-onderofficier.

Voor de Europeesche onderofficieren strekt zich de kennis van het exercitiereglement uit tot den geheelen inhoud der *recrutenschool*, zoomede tot de verplichtingen als sectiecommandant en als guide; zij moeten de recrutenschool practisch kunnen onderwijzen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL

INHOUD.

BLADZ.

Algemeene bepalingen 5
Het commando 8

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

GRONDSLAG VAN HET ONDERRICHT.

RECRUTENSCHOOL.

INLEIDING.

§ 1. Het onderwijs in deze school heeft ten doel de recruten in het *exercitie-reglement* af te richten en hen zoover op te leiden, dat zij de oefeningen in de compagniesschool kunnen volgen. Het wordt gegeven door de onderofficieren en korporaals.

Met de opleiding van de recruten in deze school is de luitenant-adjudant, en, onder diens toezicht, de adjudant-onderofficier belast.

Om te kunnen afexerceeren, behoort de recruut de geheele recrutenschool te kunnen uitvoeren.

§ 2. Bij de opleiding van den recruut moeten practisch en theoretisch onderwijs hand aan hand gaan; het laatste heeft ten doel hem met zijne plichten bekend te maken en hem verstandelijk te ontwikkelen, het eerste ontwikkelt hem lichamelijk.

§ 3. De ransel wordt bij de oefeningen niet gedragen, voordat de recruten tot de 3de afdeeling overgaan.

§ 4. Als regel wordt eene zelfde klasse steeds door denzelfden onderwijzer afgericht.

§ 5. Hoewel bij het onderricht, vooral in den beginne, dezelfde beweging meermalen zal moeten worden herhaald, moet dit toch niet te dikwijls achtereen geschieden. Ten einde de belangstelling levendig te houden, moet naar

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

afwisseling worden gestreefd; het beste wordt dit doel bereikt door, naarmate het onderwijs vordert, het vroeger geleerde te herhalen. Recruten, die voortdurend achterlijk blijven en door hunne onbevattelijkheid den geregelden voortgang van het onderwijs belemmeren, worden in eene afzonderlijke klasse vereenigd en onderwezen.

§ 6. De gang van het onderwijs is overeenkomstig de volgorde der afdeelingen en artikels, met deze uitzondering evenwel, dat van de 1ste afdeeling het 1ste en 2de artikel afwisselend worden onderwezen, en dat de 4de afdeeling niet afzonderlijk, doch gedurende den geheelen loop van het onderricht en als afwisseling daarvan, wordt beoefend.

§ 7. De onderwijzer moet hetgeen hij onderwijst met weinige en duidelijke woorden uitleggen, en voordoen hetgeen hij commandeert. Hij gewent den recruut, naar zijn voorbeeld, de verschillende bewegingen uit te voeren en uit zichzelven de behoorlijke houding aan te nemen, en plaatst hem daarin niet, dan wanneer gebrek aan begrip dit noodzakelijk maakt. De onderwijzer stelt zich daar, waar hij zijne klasse het best kan overzien; bij stilstaande lessen in den regel *zes* à *acht* passen vóór en met het gezicht naar de recruten.

Bij het onderwijs aan recruten verrichten de guides de handgrepen en de oefeningen met de revolver niet mede.

§ 8. Zoodra de luitenant-adjudant oordeelt, dat eenige recruten voldoende onderwezen zijn in dit reglement, doet de korpscommandant die recruten in tegenwoordigheid van de betrokken compagniescommandanten exerceeren, ten einde te beslissen, of zij als afgericht kunnen worden aangemerkt.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

§ 9. Voor afgerichte manschappen moeten de exercitiën in deze school als herhalingsoefeningen worden beschouwd; van eene geleidelijke opklimming, het uitvoeren met bewegingen als anderszins kan daarbij geen sprake zijn. Ook voor hen zijn daarbij evenwel nauwkeurigheid en scherpe uitvoering, evenals bij alle oefeningen in gesloten orde, van het hoogste gewicht.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

VERDEELING DER RECRUTENSCHOOL.

§ 10. De *recrutenschool* is verdeeld in vier afdeelingen.

EERSTE AFDEELING.

1e Artikel. Positie van den recruut zonder wapens of gereedschap; beweging van het hoofd rechts en links; de knielende en liggende houding; wendingen rechtsom, linksom en rechtsomkeert; het inrukken.

2e Artikel. De passen en marschen.

3e Artikel. De richtingen.

4e Artikel. De veranderingen van directie op de plaats en in den marsch, en de opmarschen.

TWEEDE AFDEELING.

1e Artikel. De handgrepen met het gereedschap.

2e Artikel. De handgrepen met de sabel.

3e Artikel. De oefening met de revolver.

4e Artikel. Herhaling van de eerste afdeeling met het gereedschap en de sabel.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

DERDE AFDEELING.

1e Artikel. De richtingen; het openen en sluiten der gelederen; de knielende en liggende houding.
2e Artikel. De vuren.
3e Artikel. De marschen.

VIERDE AFDEELING.

Gymnastische oefeningen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

EERSTE AFDEELING.

§ 11. *Zes* tot *tien* recruten worden met tusschenruimten van ongeveer een handbreedte (10 cM.) van den rechter- naar den linkervleugel volgens de grootte naast elkander in één gelid geplaatst.

Later bij de marschen en richtingen moet de recruut zelf die tusschenruimte leeren beoordeelen, door van tijd tot tijd den elleboog een weinig van het lijf te brengen en dien van zijn nevenman aan de zijde der richting even aan te raken.

De onderwijzer doet hen van den rechter- naar den linkervleugel nummeren.

EERSTE ARTIKEL.

DE POSITIE VAN DEN RECRUUT ZONDER WAPENS OF GEREEDSCHAP; BEWEGING VAN HET HOOFD RECHTS EN LINKS; DE KNIELENDE EN LIGGENDE HOUDING; WENDINGEN RECHTSOM, LINKSOM EN RECHTSOMKEERT; HET INRUKKEN.

POSITIE VAN DEN RECRUUT.

§ 12. De hielen op dezelfde lijn en zoo dicht bij elkander als de gestalte van den man gedoogt; de voeten iets minder geopend dan winkelhaaks en beide evenveel

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

maar buiten gedraaid; de knieën gestrekt zonder stijfheid; het bovenlijf recht op en neer, de borst vooruit; de schouders evenveel doorzakkende en teruggetrokken zonder de lendenen te buigen; de armen natuurlijk hangende, de hand ter zijde en tegen het been; het hoofd recht zonder gedwongenheid; de kin ingetrokken zonder den hals te bedekken; de oogen recht naar voren gericht.

BEWEGING VAN HET HOOFD RECHTS EN LINKS.

§ 13. *Commando's.*

1. *Hoofd* = RECHTS (LINKS).
2. STAAT.

Uitvoering.

1. Het Hoofd zonder rukken en zonder de schouders te verdraaien, rechts (links) wenden en de oogen vestigen op de lijn der oogen van de recruten in het gelid.

2. Het hoofd en de oogen weder rechtuit brengen.

Om deze beweging te doen uitvoeren moeten de recruten gericht zijn, en begeeft de onderwijzer zich vóór het doen van het eerste commando naar den vleugel, waarheen de beweging zal geschieden.

OP DE PLAATS RUSTEN.

§ 14. *Commando.*

Op de plaats = RUST.

Uitvoering.

Den rechtervoet vóórzetten, waarna de recruten niet meer aan den onbeweeglijken stand zijn gehouden; de linkerhiel blijft echter op zijn plaats.

In deze houding treden de recruten aan.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

POSITIE HERNEMEN.

§ 15. *Commando.*

Geeft = ACHT.

Uitvoering.

Den rechtervoet bijtrekken en de positie hernemen.

DE KNIELENDE EN LIGGENDE HOUDING.

§ 16. *Commando.*

KNIELEN (LIGGEN).

Uitvoering.

Op den linkerhiel zooveel draaien, dat de voet nagenoeg in de richting komt, waarin de rechter- stond; tegelijk den rechtervoet links achterwaarts afzetten, in dier voege, dat de rechterknie op den grond geplaatst, achterwaarts en ongeveer drie handbreedten rechts van den linkerhiel komt; het lichaam daarbij op den rechterhiel ongedwongen doen rusten; het bovenlijf zooveel mogelijk rechtop, den linkervoorarm rustende op de linkerdij (op de aaneengesloten knieën neerkomen en zich daarna voorover nederleggen; de punten der voeten blijven op dezelfde plaats).

Op het commando *Slag op* = TROM, staan de recruten op en nemen de positie weder aan.

WENDINGEN RECHTS- EN LINKSOM.

§ 17. *Commando.*

Rechts- (*links-*) = OM.

Uitvoering.

Den rechtervoet en de punt van den linker- een weinig

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

oplichten; op den linkerhiel draaien, de wending (een kwart cirkel) rechts- (links-) om maken en den rechterhiel naast den linker- plaatsen.

WENDING RECHTSOMKEERT.

§ 18. *Commando's.*

1. *Peloton* = RECHTSOM.
2. KEERT.

Uitvoering.

1. Halfrechtsom maken en den rechtervoet met de holte ongeveer een handbreedte achter den linker- plaatsen.
2. De punten der voeten een weinig oplichten; de knieën gestrekt houdende, op beide hielen draaien, achterwaarts front maken en den rechterhiel naast den linker- plaatsen.

HET INRUKKEN.

§ 19. *Commando.*

Ingerukt = MARSCH.

Uitvoering.

Na den militairen groet te hebben gebracht, rukken de recruten in.

TWEEDE ARTIKEL.

DE PASSEN EN MARSCHEN.

PAS VOORWAARTS.

§ 20. De gewone pas heeft eene lengte van 65 cM. en eene snelheid van 115 in de minuut.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

§ 21. De onderwijzer plaatst zich ongeveer *acht* passen vóór en met het gezicht naar de recruten.

Commando.

Voorwaarts = MARSCH.

Uitvoering.

Met gestrekte knie den linkervoet 65 cM. vooruit brengen met de punt naar beneden en op dien afstand plat en forsch nederzetten, het gewicht van het lichaam op dezen voet doen overgaan; daarna den rechtervoet dicht langs den grond vooruitbrengen, dien op gelijke wijze en op denzelfden afstand vóór den linker- plaatsen, en alzoo blijven voortgaan door beurtelings den voet, die achter is, vóór den anderen te plaatsen.

HALT.

§ 22. *Commando.*

Peloton = HALT.

Uitvoering.

Den voet, die achter is, naast den anderen bijtrekken.

§ 23. In den beginne wordt bij het onderwijs de tijdmaat van den pas langzamer genomen en geleidelijk tot de voorgeschreven snelheid opgevoerd; door dikwijls te tellen wordt dit en de noodige regelmatigheid verkregen.

HET MARKEEREN VAN DEN PAS.

§ 24. *Commando.*

Markeert den pas = MARSCH.

Uitvoering.

Den pas aanduiden door de beenen als in § 21 in de

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

vastgestelde tijdmaat te bewegen, doch de hielen beurtelings naast elkander neder te zetten.

§ 25. De pas van de bepaalde lengte wordt hernomen op het commando:

Voorwaarts = MARSCH.

HET VERANDEREN VAN DEN PAS.

§ 26. *Commando.*

Verandert den pas = MARSCH.

Uitvoering.

Den voet, die achter is, in versnelde tijdmaat met de holte tegen den anderen bijtrekken, en met den laatsten aanmarcheeren.

VERSNELDE PAS.

§ 27. Deze pas heeft dezelfde lengte als de gewone pas en een snelheid van 130 in de minuut.

Commando.

Versnelde pas = MARSCH.

Uitvoering.

Naar dezelfde beginselen als de gewone pas; de recruten moeten het bovenlijf eenigszins vooruitbrengen.

§ 28. De onderwijzer moet bij het onderricht ook dezen pas niet dadelijk in de daarvoor bepaalde tijdmaat doen uitvoeren, maar de recruten, door eene trapsgewijze versnelling der tijdmaat van den gewonen pas, tot de goede uitvoering van den versnelden pas voorbereiden. Hij zal in den beginne met dezen pas slechts korte afstanden doen doorloopen, maar deze, naarmate de manschappen

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

er meer aan gewoon worden, tot ongeveer 150 à 200 passen vergrooten.

§ 29. Marcheeren de recruten met den gewonen pas, en wil de onderwijzer den versnelden pas doen aannemen, dan commandeert hij:

Versnelde pas = MARSCH.

§ 30. Om den gewonen pas te doen hernemen, wordt gecommandeerd:

Gewone pas = MARSCH.

LOOPPAS.

§ 31. De looppas heeft eene lengte van 75 cM. en een snelheid van 165 in de minuut.

Commando.

Looppas = MARSCH.

Uitvoering.

Naar dezelfde beginselen als de versnelde pas met dit onderscheid, dat de teenen en voetballen het eerst den grond raken, de knieën niet gestrekt blijven en het bovenlijf meer vooruit gebracht wordt; de armen winkelhaaks aan het lijf gesloten, de vuisten naar binnen met de duimen naar boven; de mond gesloten.

§ 32. Ook bij dezen pas zal de vastgestelde tijdmaat slechts langzamerhand worden gevorderd. In den beginne moet hij niet langer dan één minuut worden volgehouden, later bij meer geoefendheid niet langer dan drie minuten.

§ 33. De overgang van den gewonen pas tot den looppas en omgekeerd heeft plaats op de commando's in de §§ 31 en 30 aangegeven.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PAS ACHTERWAARTS.

§ 34. Deze pas heeft eene lengte van 32 cM. en dezelfde snelheid als de gewone pas.

Commando.

Achterwaarts = MARSCH.

Uitvoering.

Den linkervoet terugbrengen en op een afstand van 32 cM. nederzetten; voorts den rechtervoet op denzelfden afstand achter den linker plaatsen, en alzoo met gestrekte knieën blijven voortgaan.

HALT.

§ 35. *Commando.*

Peloton = HALT.

Uitvoering.

Den voet, die vóór is, naast den anderen bijtrekken.

§ 36. Bij de onderscheidene marschen wordt een gegradueerde of geoefend soldaat (guide) op den rechter- (linker-) vleugel geplaatst, om het gelid te geleiden; waar deze ontbreekt, geldt hetgeen omtrent hem is bepaald voor den betrokken vleugelman.

MARSCH IN FRONT.

§ 37. *Commando's.*

1. *Voorwaarts* = MARSCH.
2. *Guide* RECHTS (LINKS).

Uitvoering.

1. Voorwaarts marcheeren.

De guide zorgt in de door den onderwijzer aangegeven

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

directie te marcheeren, het hoofd rechtuit en de schouders goed vierkant te houden en zijn marsch te verzekeren door tusschenpunten op den grond in het oog te nemen.

2. De richting aannemen en onderhouden naar de zijde van den guide.

§ 38. De recruten moeten bij den marsch de navolgende regels in acht nemen;

de bepaalde tusschenruimte van hun nevenman naar de zijde van den guide onderhouden;

voor de drukking, die van de zijde van den guide komt, wijken, en aan het gedrang van de tegenovergestelde zijde weerstand bieden;

zich langzamerhand aansluiten, wanneer zij van hun nevenman naar de zijde van den guide te veel zijn afgeweken;

het hoofd altijd *rechtuit* en de oogen op eenigen afstand van zich op den grond gevestigd houden, en wanneer zij te veel vóór of achter zijn, zulks niet in eens herstellen, maar langzamerhand, door den pas op bijna onmerkbare wijze te verkorten of te verlengen.

De nevenman van den guide mag dezen niet voorbij komen, en moet dan ook de lijn zijner schouders een weinig achter en in evenwijdige richting houden met die van den guide.

§ 39. De onderwijzer moet voor de nakoming van deze regels waken en de recruten doen begrijpen, dat de richting en het verband, bij den marsch in front, hoofdzakelijk bewaard blijven door de regelmatigheid van den pas en het vierkant houden van de schouders.

Hij zal, nadat het gelid op zijn commando halt gehouden

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

heeft, den recruten de begane fouten doen opmerken, om hen zoodoende te gewennen behoorlijk gericht en in onderling verband te marcheeren.

RECHTSOMKEERT MAKEN IN DEN MARSCH.

§ 40. *Commando's.*

1. *Rechtsomkeert* = MARSCH,
2. *Guide* LINKS (RECHTS).

Het commando MARSCH moet worden uitgesproken een oogenblik vóór dat de linkervoet wordt neergezet.

Uitvoering.

1. In *vijf* bewegingen.
   1. Den linkervoet neerzetten.
   2. Den rechtervoet winkelhaaks met de holte tegen den hiel van den linker plaatsen.
   3. Den linkervoet oplichten en naast den rechter nederzetten.
   4. Den rechtervoet in de nieuwe directie, met den hiel tegen de holte van den linker plaatsen.
   5. Den linkervoet op den afstand van 65 cM. in de nieuwe directie vooruitbrengen en daarin voortmarcheeren.
2. De richting aannemen naar de benoemde zijde.

STILSTAANDE, RECHTSOMKEERT AANMARCHEEREN.

§ 41. *Commando's.*

1. *Rechtsomkeert* = MARSCH.
2. *Guide* LINKS (RECHTS).

Uitvoering.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

1. Als de *vier* laatste bewegingen bij 1 van het rechtsomkeert maken in den marsch.
2. De richting aannemen naar de benoemde zijde.

HET MARCHEEREND GELID RECHTSOMKEERT DOEN HALT HOUDEN.

§ 42. *Commando.*

Rechtomkeert = HALT.

Het commando HALT, moet worden uitgesproken een oogenblik vóór dat de linkervoet wordt neergezet.

Uitvoering.

In *vier* bewegingen.

1, 2 en 3 als bij 1 van het rechtsomkeert maken in den marsch.

4. Op den linkerhiel in front draaien den rechtervoet een weinig oplichtende, en de positie aannemen.

SCHUINSCHE MARSCH.

§ 43. *Commando.*

Schuins rechts (links) = MARSCH.

Het commando MARSCH wordt uitgesproken een oogenblik vóór het neerzetten van den linkervoet bij den marsch schuins rechts, en van den rechtervoet bij den marsch schuins links.

Uitvoering.

In den marsch een halve wending rechts- (links-) om maken, zoodat ieder recruut na de wending den rechter- (linker-) schouder achter den linker- (rechter-) schouder van zijn rechter- (linker-) nevenman heeft geplaatst; voorts, zonder slingeren, recht voor zich uit in de schuinsche

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

§ 57. De onderwijzer zorgt voor de nakoming van de volgende regels:

dat de recruut met bedaardheid op de lijn van richting komt, het lichaam niet achter-, noch het hoofd voorover buigt, en het hoofd slechts zooveel op zijde draait, als noodig is om de lijn der oogen te zien;

dat hij, om zich gemakkelijk in het gelid te bewegen, vooral niet te dicht aansluit en, bij de voorwaartsche richting, de lijn van richting, nimmer overschrijdt.

Na elke richting begeeft hij zich naar den vleugel, die tot grondslag heeft gediend en noemt de nummers, die niet gericht zijn.

De genoemde recruten verbeteren daarop hunne richting.

VIERDE ARTIKEL.

DE VERANDERINGEN VAN DIRECTIE OP DE PLAATS EN IN DEN MARSCH, EN DE OPMARSCHEN.

DE ZWENKINGEN OP DE PLAATS.

§ 58. De onderwijzer plaatst een guide op den omzwenkenden vleugel om dien te geleiden.

Commando.

Peloton rechts (links) = MARSCH.

Uitvoering.

De recruut, die aan de spil is, maakt rechts- (links-) om; de overige manschappen treden aan, wenden het hoofd een weinig links (rechts-), vestigen de oogen op de lijn der oogen van hen, die zich aan die zijde bevinden, onderhouden de tusschenruimte naar den kant van de

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

spil, bieden weerstand aan de drukking van den omzwenkenden vleugel en maken de passen kleiner, naarmate zij zich dichter bij de spil bevinden; de nevenman van de spil komt gedurende de zwenking eenigermate vooruit om zich links- (rechts) van deze te stellen.

De guide onderhoudt de voeling naar den kant van de spil, brengt den linker- (rechter-) schouder een weinig vóór, vestigt de oogen op den boog, dien hij met den gewonen pas doorloopen moet, en nu en dan op het gelid.

HALT HOUDEN EN RICHTEN.

§ 59. *Commando's.*

1. *Peloton* = HALT.
2. *Links* (*rechts*) = RICHT U.
3. STAAT.

Het commando HALT zal worden uitgesproken, als de guide op *twee* passen na een kwart cirkel heeft doorloopen.

Uitvoering.

1. Halt houden; de guide plaatst zich in de richting van den man aan de spil, in dier voege, dat de noodige ruimte overblijft voor het gelid. 2 en 3, (§ 56).

DE ZWENKINGEN IN DEN MARSCH.

§ 60. *Commando.*

Rechts (*links*) = ZWENKEN.

Het W.-C°. moet geschieden als het gelid nog *twee* passen van het zwenkingspunt verwijderd is, en het U.-C°. als het op dat punt is gekomen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Uitvoering.

Als de zwenking op de plaats, met uitzondering dat de man aan de spil, evenals het geheele gelid, de beweging van den omzwenkenden vleugel volgt en, door het beschrijven van een cirkelboog met een straal van *drie* passen, het zwenkingspunt vrijmaakt; de guide zal voor den door hem te doorloopen boog daarmede rekening houden.

VOORWAARTS MARCHEEREN.

§ 61. *Commando.*

Voor = WAARTS.

Bij het uitspreken van dit commando, moet het in § 60 deswege bepaalde worden in acht genomen.

Uitvoering.

Voorwaarts marcheeren, het hoofd rechtuit brengen en den pas van de gewone lengte hernemen.

§ 62. De zwenkingen in den marsch hebben in den regel plaats onder een hoek van 90°, doch kunnen door den onderwijzer beëindigd worden, wanneer dit hem noodig voorkomt; in den beginne zal hij een geheelen cirkel eens of tweemaal doen doorloopen, voor en aleer hij voorwaarts laat marcheeren.

RECHTS (LINKS) OPMARCHEEREN.

§ 63. *Commando's.*

1. *Rechts (links)* = OPMARCHEEREN.
2. *Voorwaarts* = MARSCH.

Deze opmarsch geschiedt altijd naar de zijde van den guide.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Uitvoering.

1. De guide maakt rechts- (links-) om, marcheert daarna recht vooruit en houdt den pas in; de recruten brengen den linker- (rechter-) schouder vóór, wenden het hoofd en de oogen naar den kant van den guide, nemen den versnelden pas aan, komen langs de kortste lijn achtereenvolgens op de nieuwe frontlijn en nemen alsdan den pas van den guide aan.

2. Het hoofd en de oogen rechtuit brengen en met den gewonen pas recht vooruit marcheeren. Dit commando wordt uitgesproken als de laatste recruut is opgemarcheerd.

UIT DE FLANK OPMARCHEEREN.

§ 64. *Commando's.*

1. *Links* (*rechts*) = OPMARCHEEREN.
2. *Voorwaarts* = MARSCH.
3. *Guide* RECHTS (LINKS).

Uitvoering.

1. De guide blijft recht vooruit marcheeren, den pas inhoudende; de recruten brengen den rechter- (linker-) schouder vóór, wenden het hoofd en de oogen naar den kant van den guide, begeven zich met den versnelden pas langs de kortste lijn in de richting van den guide en nemen daarna den pas van dezen aan.

2. Het hoofd en de oogen rechtuit brengen en met den gewonen pas recht vooruit marcheeren. Dit commando wordt uitgesproken als de laatste recruut is opgemarcheerd.

3. De richting aannemen naar de benoemde zijde.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

directie doormarcheeren, de schouders goed vierkant houden en zorgen zich niet te veel van den rechter- (linker-) nevenman te verwijderen, noch dezen te veel te dekken.

MARSCH IN FRONT HERNEMEN.

§ 44. *Commando's.*

1. *Voorwaarts* = MARSCH.
2. *Guide* RECHTS (LINKS).

Het commando MARSCH, wordt uitgesproken bij den marsch schuins rechts, op het oogenblik dat de rechter-, en bij den marsch schuins links, op het oogenblik dat de linkervoet op het punt is te worden neergezet.

Uitvoering.

1. De recruten maken een halve wending naar voren en hernemen den marsch in front.

2. De richting aannemen naar de benoemde zijde.

§ 45. Het gelid in den schuinschen marsch zijnde, zal op het commando *Peloton* = HALT, halt houden en zich daarna zonder verder commando in front herstellen.

MARSCH UIT DE FLANK.

§ 46. *Commando's.*

1. *Rechts-* (*links-*) = OM.
2. *Voorwaarts* = MARSCH.

Uitvoering.

1. Rechts- (links-) om maken.

2. Voorwaarts marcheeren; de recruten volgen het voetspoor van hun voorganger, zorgen elkander zooveel mogelijk te dekken, den afstand niet te verliezen, noch te veel op te sluiten.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

§ 47. De onderwijzer bevindt zich ongeveer *acht* passen op de flank der recruten en waakt voor de nakoming van de voorgeschreven regels. Hij plaatst zich nu en dan een *vijftiental* passen achter het marcheerend gelid, om zich te overtuigen, dat de recruten elkander juist dekken.

HALT HOUDEN EN IN FRONT HERSTELLEN.

§ 48. *Commando's.*

1. *Peloton* = HALT.
2. *Rechts (links)* = FRONT.

Uitvoering.

1. Halt houden.

2. Naar de genoemde zijde front maken, door een wending rechts- (links-) om.

RECHTS- EN LINKSOM IN DEN MARSCH.

§ 49. *Commando.*

Rechts (links) uit de flank = MARSCH.

Het commando MARSCH, moet worden uitgesproken bij de wending rechtsom, een oogenblik vóór dat de linker-, en bij de wending linksom, een oogenblik vóór dat de rechtervoet wordt neergezet.

Uitvoering.

Rechts- (links-) om maken en, zonder den tijdmaat van den pas te verbreken, met den rechter- (linker-) voet in de nieuwe directie aanmarcheeren.

§ 50. Komt het gelid hierdoor in front, dan blijft de guide op den vleugel, waar hij zich bevindt en de onderwijzer benoemt den guide naar die zijde; komt daaren-

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

tegen het gelid hierdoor uit de flank, dan plaatst zich de guide vóór den voorsten recruut.

§ 51. De bewegingen in de §§ 40 tot en met 42 voorgeschreven, worden ook verricht wanneer het gelid uit de flank marcheert of in de positie stilstaat. Daarbij valt alleen op te merken, dat de guide na de uitvoering zich spoedig vóór den recruut plaatst, die aan het hoofd komt.

§ 52. Bij afgerichte manschappen, die ongewapend marcheeren, zullen de armen ongedwongen de beweging van het lichaam volgen; voor recruten geldt buiten de oefeningsplaats hetzelfde.

DERDE ARTIKEL.

DE RICHTINGEN.

§ 53. Voor elke richting doet de onderwijzer de beide recruten van den rechter- (linker-) vleugel *drie* passen vóór (achter-) waarts marcheeren op het commando:

Drie passen voor- (achter-) waarts = MARSCH.

en stelt hen nauwkeurig in de richting, die hij het gelid wil doen aannemen.

Aanvankelijk wordt de richting aan man voor man, vervolgens aan het geheele gelid in eens onderwezen.

RICHTING MAN VOOR MAN.

§ 54. De onderwijzer waarschuwt bij opvolging ieder van de recruten, door hem bij zijn nummer te noemen, zich in de richting der beide tot grondslag gestelde recruten te plaatsen.

Op deze waarschuwing moet de recruut, wiens nummer

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

genoemd wordt, het hoofd en de oogen rechts (links) wenden, *drie* passen voorwaarts doen, den laatsten pas echter zooveel verkortende, dat hij een weinig achter de richtingslijn blijft; waarna hij zich met kleine glijdende passen en gestrekte knieën met de voorgeschreven tusschenruimte bedaard naast den recruut begeeft, neven wien hij moet komen te staan, in dier voege dat, het hoofd recht op en neer blijvende, de lijn zijner oogen en schouders met die van zijn nevenman in dezelfde richting komt. Gericht zijnde, brengt de recruut het hoofd onmiddelijk rechtuit.

§ 55. Bij de achterwaartsche richting marcheert de recruut, op de waarschuwing van den onderwijzer, achterwaarts, wendt van den eersten pas het hoofd rechts (*links*), overschrijdt de richtingslijn een weinig, maakt halt en plaatst zich vervolgens door kleine voorwaartsche bewegingen in de richting.

RICHTING VOOR HET GEHEELE GELID.

§ 56. *Commando's.*

1. *Rechts* (*links*), of: *Achterwaarts rechts* (*links*) = RICHT U.
2. STAAT.

Uitvoering.

1. Het geheele gelid begeeft zich, volgens de vermelde regels, in de richting der beide tot grondslag gestelde manschappen, blijvende echter het hoofd en de oogen zijwaarts gewend.
2. Het hoofd en de oogen weder rechtuit brengen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

marsch »RUST" gecommandeerd of het overeenkomstige signaal gegeven wordt, mag het gedragen worden zooals ieder dat voor zich het gemakkelijkst vindt, doch zóó, dat niemand zijn nevenman hinderlijk zij.

TWEEDE ARTIKEL.

DE HANDGREPEN MET DE SABEL.

§ 77. De recruten treden aan als in § 14 is aangegeven, met de sabel in de scheede.

§ 78. Het trekken van de sabel geschiedt op het commando:

Trekt uit = SABEL.

Uitvoering.

In *vier* bewegingen.

1. Het gevest van de sabel met de rechterhand omvatten, de duim naar beneden en uitgestrekt langs den rug. Tegelijkertijd de scheede met de linkerhand aanvatten en een weinig naar voren doen hellen.

2. De kling rechtstandig uit de schede trekken, de rechterelleboog hoog.

3. De sabel langs den linkerarm omzwaaien, recht op en neer met de stootplaat vóór, en 15 cM. van de kin brengen, de scherpte links, de rechterelleboog aan het lijf. De linkerhand in de positie laten nedervallen.

4. Met de rechterhand de sabel naar de rechterzijde brengen; de drie vingers en de duim om de greep, de pink achter en tegen den rug; de muis der hand tegen het heupgewricht, de kling tegen de buiging van den schouder, de scherpte naar voren.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

§ 79. *Commando.*

In arm = SABEL.

Uitvoering.

In *drie* bewegingen.

1. Met gestrekten arm de sabel naar beneden vóór het midden van het lijf brengen, de scherpte links.

Tegelijkertijd met de linkerhand de kling 5 cM. boven het gevest aanvatten, de vier vingers plat en evenwijdig aan de stootplaat aan de buitenzijde en de duim aan de binnenzijde.

2. De rechterhand om de greep verplaatsen, de knop van het gevest wordt met de vier vingers der rechterhand omvat en omsloten, de duim op het derde lid van den voorsten vinger uitgestrekt.

3. De linkerhand in de positie laten nedervallen en de sabel met gestrekten arm naar de rechterzijde brengen: de punt der kling buiten en langs den bovenarm.

§ 80. *Commando.*

In hand = SABEL.

In *drie* bewegingen.

1. Verrichten wat voorgeschreven is bij de eerste beweging om de sabel in den arm te nemen.

2. De rechterhand om de greep verplaatsen, de drie vingers en de duim er om en de pink achter tegen den rug.

3. De linkerhand in de positie laten nedervallen en de sabel naar de rechterzijde brengen als in de vierde beweging van *trekt uit sabel* is omschreven.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

§ 81. *Commando.*

Steekt op = SABEL.

In *vijf* bewegingen.

1. Met de rechterhand de sabel, recht op en neêr, met de stootplaat vóór en 15 cM. van de kin brengen, de scherpte links, de pink bij de overige vingers en de duim uitgestrekt langs den rug; de rechterelleboog aan het lijf.

2. De rechterhand vóór den linkerschouder brengen.

3. De sabel langs den linkerarm omzwaaien en de punt in de scheede brengen.

Tegelijkertijd de scheede met de linkerhand aanvatten en een weinig naar voren doen hellen; het hoofd links voorover buigen en naar de opening der scheede zien.

4. De sabel geheel insteken en het hoofd weder oprichten.

5. De rechter- en linkerhand in de positie laten nedervallen.

§ 82. *Commando.*

Presenteert = SABEL.

Uitvoering.

In *eene* beweging.

Verrichten wat voorgeschreven is bij de eerste beweging van *steekt op sabel.*

§ 83. *Commando.*

In hand = SABEL.

Uitvoering.

In *eene* beweging.

Verrichten wat voorgeschreven is bij de vierde beweging van *trekt uit sabel.*

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

§ 84. *Commando.*

Op de plaats = RUST.

Uitvoering.

Als in § 14; de sabel wordt voor het midden van het lijf gebracht; de rug van de kling in de buiging van den rechterarm, de linkerhand omvat de rechter.

DERDE ARTIKEL.

OEFENING MET DE REVOLVER.

§ 85. De recruten treden aan als in § 14 is aangegeven; zij zijn gewapend met sabel en revolver.

DE REVOLVER NEMEN EN OPBERGEN.

§ 86. *Commando.*

Neemt = REVOLVER.

Uitvoering.

Met de rechterhand den holster openen, de revolver bij de greep vatten, uit den holster trekken en naar de rechterzijde brengen. Den rechterarm ongedwongen langs de rechterzijde laten neerhangen. De duim en de drie achterste vingers om de greep, rustende de duim op den middelsten vinger, de wijsvinger uitgestrekt langs den beugel.

De loop naar voren en loodrecht naar beneden, de tromp omlaag.

§ 87. *Commando.*

Bergt = REVOLVER.

Uitvoering.

Met den duim van de rechterhand de klep van den holster omhoog duwen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

TWEEDE AFDEELING.

§ 65. Bij het onderricht in deze afdeeling, waarbij de recruten als in de 1ste afdeeling zijn opgesteld, zijn zij gewapend, in het 1ste en 4de artikel met sabel, revolver en gereedschap, in het 2de en 3de artikel alleen met sabel en revolver.

§ 66. Ten einde bij het onderwijs in de drie eerste artikels slecht uitgevoerde bewegingen te verbeteren, wordt gecommandeerd: HERSTELT, waarop de vorige houding weder wordt aangenomen.

§ 67. De handgrepen worden zoo noodig in bewegingen verdeeld. De eerste beweging wordt uitgevoerd op de laatste lettergreep van het commando; de overige op de commando's TWEE, DRIE, enz.

Worden de bewegingen door den recruut goed uitgevoerd, dan zullen de handgrepen verricht worden, zonder bij de verschillende bewegingen stil te houden.

§ 68. De onderwijzer doet in den beginne alle bewegingen dikwerf door iederen recruut afzonderlijk uitvoeren, verbetert de fouten en toont ze daarbij gestadig aan; hij moet indachtig zijn, dat een vlugge uitvoering slechts door menigvuldige herhaling van elke beweging verkregen wordt.

§ 69. De sabel wordt in het garnizoen getrokken: op wacht en bij den marsch naar en van het schietterrein. De oefening in de handgrepen met de sabel heeft ten

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

doel den recruut te leeren in die gevallen de sabel te dragen en daarmede eerbewijzen te doen.

EERSTE ARTIKEL.

DE HANDGREPEN MET HET GEREEDSCHAP.

§ 70. De recruten treden aan in de positie aangegeven in § 14; het gereedschap over.

In deze positie wordt het gereedschap als volgt gedragen:

Avegaar. Met het dwarshout in de linkerhand, het ijzer tegen den linkerschouder, de hand voor het midden van het lijf.

Moker. Over den linkerschouder, het ijzer naar achteren, de steel in de linkerhand, elleboog omlaag.

Handzaag. De greep in de linkerhand, de rug tegen den linkerschouder, de linkerhand voor het midden van het lijf.

Dissel. Over den linkerschouder, het ijzer naar achteren en het scherp naar beneden, de steel in de linkerhand, elleboog omlaag.

Koevoet. Over den linkerschouder, de klauw naar achteren, de linkerhand vat het dunne gedeelte zóó nabij het einde dat de koevoet gemakkelijk draagt, elleboog omlaag.

Aks. Over den linkerschouder, het ijzer naar achteren, het scherp naar beneden, de steel in de linkerhand, elleboog omlaag.

Pikhouweel. Over den linkerschouder, het ijzer naar achteren, het houweel naar beneden, de steel in de linkerhand, elleboog omlaag.

Schop. Over den linkerschouder, het ijzer naar achteren, de achterzijde van het blad naar boven, de steel in de linkerhand, elleboog omlaag.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Patjol. Over den linkerschouder, het ijzer naar achteren, het scherp naar beneden, de steel in de linkerhand, elleboog omlaag.

Meetband, schietlood, duimstok, beitels, nagels, vernagelpinnen, zaagvijl, zagenzetter, waskaarsen, tondeldoos, zwam, en *lucifers* — in blikken kokers en *bind-* en *traceerkoord* onder den langen pakriem op den ransel; *lantaarn* aan den gordel, rechts en eene handbreedte van de gordelplaat; *toffelzaag* middels een riempje, dat door het oog van het handvat gaat, hangende aan den gordel, achter de sabel, de lederen bescherming naar links gekeerd.

Wanneer geen ransel gedragen wordt, moeten de traceerkoorden en het bindkoord aan de sabel en de kokers aan den riem over den rechterschouder worden gedragen: de koker achter de sabel.

POSITIE AANNEMEN.

§ 71. *Commando.*

Geeft = ACHT.

Uitvoering,

Als in § 15, het gereedschap gedragen als in § 70.

HET GEREEDSCHAP, ALS IN § 70 GEDRAGEN, OP DEN GROND DOEN ZETTEN.

§ 72. *Commando.*

Zet af = GEREEDSCHAP.

Uitvoering.

Het gereedschap van den schouder nemen; de koevoet wordt met het dunne einde tusschen beide voeten gezet, recht op en neer, en met de linkerhand vastgehouden; aksen, pikhouweelen, schoppen en patjols worden met de stelen tusschen beide voeten nedergezet, de stelen recht

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

op en neer, de voorzijde van het blad der schoppen naar voren, het scherp van aksen, pikhouweelen en patjols naar links gekeerd, het ijzer met de linkerhand aan het huis vastgehouden; avegaars, mokers, handzagen en dissels laat men langs de linkerzijde nederhangen, de linkerarm naar beneden uitgestrekt, de rug van de zagen en het scherp van de dissels naar achteren.

HET GEREEDSCHAP OP DEN GROND DOEN LEGGEN UIT DE POSITIE VAN „ZET AF" OF „OVER GEREEDSCHAP".

§ 73 *Commando.*

Legt neer = GEREEDSCHAP.

Uitvoering.

Het gereedschap op den grond leggen, het ijzer van mokers, dissels, aksen, pikhouweelen, schoppen, patjols en de klauw van de koevoeten vóór het gelid, het scherp der dissels, aksen, houweelen, patjols en de rug der zagen naar links gekeerd, de stelen der gereedschappen, de stang van den koevoet en avegaar links van den man, recht naar achteren; de voorzijde der schoppen naar beneden.

§ 74. Om het gereedschap, dat op den grond ligt, weder in de positie te doen nemen, zooals in § 72 is voorgeschreven wordt gecommandeerd:

Neemt op = GEREEDSCHAP.

§ 75. Om het gereedschap, dat op den grond ligt of vastgehouden wordt zooals in § 72 is voorgeschreven, de positie van § 71 te doen nemen wordt gecommandeerd:

Over = GEREEDSCHAP.

§ 76. Op marsch wordt het gereedschap gedragen zooals in § 70 is aangegeven; wanneer gedurende den

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

De revolver in den holster steken en de klep sluiten. De rechterhand in de positie laten terugvallen.

DE LADING.

§ 88. *Commando.*

Lading met bewegingen.

Laadt = REVOLVER.

Op het W.-C°. wordt de revolver, indien zij zich in den holster bevindt, daaruit genomen als in § 86 is voorgeschreven.

Uitvoering.

In *drie* bewegingen.

1. De linkerhand voor het midden van het lijf brengen; de linkerbovenarm en elleboog daarbij gesloten tegen het lichaam.

De revolver met de rechterhand in de linker plaatsen, de beugel naar rechts, de tromp naar voren, den duim van de linkerhand langs den loop. Met de drie achterste vingers van de rechterhand de greep omvatten, de wijsvinger langs den beugel, den duim op de ladingsklep.

2. De ladingsklep met den rechterduim achterover halen, met de linkerhand den cylinder zoover naar rechts omdraaien, dat de tand van den voet der ladingsklepveer in een der insnijdingen aan den rand van den cylinder grijpt. Met de rechterhand de patroontasch openen, een patroon nemen, in eene der kamers van den cylinder brengen en met den duim aandrukken; den cylinder met duim en voorste vinger van de linkerhand naar rechts omdraaien tot de tand van den voet der ladingsklepveer in de volgende

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

insnijding valt waarbij met de rechterhand de greep van de revolver wordt vastgehouden; met de rechterhand weder een patroon nemen en in de volgende kamer van den cylinder brengen en op die wijze voortgaan, totdat alle kamers geladen zijn. De rechterduim tegen de ladingsklep brengen en deze zachtjes neerlaten; met de rechterhand den cylinder geheel omdraaien, om na te gaan of dit gemakkelijk geschiedt; de patroontasch sluiten.

3. De revolver in de rechterhand nemen, de tromp naar boven, de greep met de drie achterste vingers en den duim vast, doch niet stijf noch krampachtig omvat, rustende de duim op den middelsten vinger, de wijsvinger uitgestrekt langs den beugel; de bovenarm ongedwongen aan het lijf gesloten, de voorarm opwaarts, de rechterhand ter hoogte van den rechterschouder. Op den linkerhiel eene halve wending linksom draaien en den rechtervoet 1 à 2 handbreedten er voor plaatsen, waarbij het gewicht van het lichaam gelijkmatig op beide voetzolen blijft rusten; het bovenlijf ongedwongen rechtop, de linkerhand op de heup met den duim naar achteren, het hoofd een weinig rechts naar het doel gekeerd.

§ 89. De gezwinde lading geschiedt op het commando:

Laadt = REVOLVER.

Uitvoering.

De lading verrichten zonder oponthoud bij de bewegingen.

De recruten regelen zich niet naar elkander, maar voeren de verschillende bewegingen vlug en met juistheid uit. Gelijkheid mag daarbij niet van hen worden gevorderd.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

HET ONTLADEN.

§ 90. *Commando.*

Ontlaadt = REVOLVER.

Uitvoering.

Front maken en de revolver in de linkerhand nemen, zooals sub 1 van § 88 is voorgeschreven.

De patroontasch openen en daarna met den duim van de rechterhand de ladingsklep achterover halen, met duim en voorste vinger van de linkerhand den cylinder naar rechts draaien tot de tand van den voet der ladingsklepveer in een der insnijdingen aan den rand van den cylinder grijpt. Met duim en voorste vinger van de rechterhand de lip van den ontlaadstok uit de as lichten tot tegen den bovenkant der sleuf van den koker en met kracht achterwaarts brengen.

De patroon of ledige huls half uitstooten en vervolgens met de rechterhand uitnemen en opbergen.

Den cylinder een slag omdraaien als in 2 van § 88, den ontlaadstok weder achteruitbrengen en de uitgestooten patroon of huls opbergen.

Zoo voortgaan tot alle kamers ledig zijn. De ladingsklep met den rechterduim zachtjes neerlaten, de lip van den ontlaadstok weder in de ligplaats in de as brengen, de patroontasch sluiten.

Met de rechterhand de revolver aanvatten als in § 86. De positie aannemen van § 86.

VAARDIG MAKEN EN AANLEGGEN.

§ 91. *Commando.*

Maakt = VAARDIG.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Indien de revolver in den holster is, wordt op het W.-Co. de positie aangenomen als is voorgeschreven in § 86.

Uitvoering.

De revolver in de linkerhand nemen en in de positie brengen zooals omschreven in sub 1 van § 88. Den haan spannen, met den duim en de drie vingers der rechterhand de greep omvatten, en de houding, zooals aangegeven in sub 3 van § 88 weder aannemen.

§ 92. *Commando.*

AAN.

Uitvoering.

De rechterarm langzaam vooruit brengen om aan te leggen, totdat hij licht gebogen is, waarbij de elleboog benedenwaarts gekeerd blijft; tegelijkertijd wordt de voorste vinger der rechterhand voor en tegen den staart van den trekker gebracht, het linkeroog gesloten en met het rechter door de vizierkeep en over de vizierkorrel op het doel gericht.

§ 93. Wil men, wanneer aangelegd is, nog niet doen vuren, dan doet men het commando:

Zet = AF.

Uitvoering.

Op: *zet* den voorsten vinger langs den beugel uitstrekken, en op: *af* de revolver weder plaatsen als in § 91.

Indien, nadat vaardig gemaakt is, de revolver geborgen moet worden dan wordt op de waarschuwing »*Ontspannen*" de haan ontspannen, waarbij de loop zorgvuldig rechtstandig moet worden gehouden.

DE VUREN.

§ 94. *Commando.*

VUUR.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Uitvoering.

Den voorsten vinger geleidelijk sluiten en daardoor den trekker naar achteren drukken, zonder het wapen uit de richting te brengen; den trekker onmiddellijk na het aftrekken loslaten en de positie aannemen als in sub 3 van § 88.

§ 95. *Commando.*

SNELVUUR.

Op de wijze als in § 94 beschreven, den trekker doen teruggaan en weder loslaten; daarna den voorsten vinger weder met kracht sluiten, waardoor de haan gespannen wordt en onmiddellijk weder overslaat.

Zoo voortgaan tot de zes schoten afgegeven zijn, waarna de positie aangenomen wordt als in sub 3 van § 88.

§ 96. Wanneer men na het laden niet dadelijk wil doen vuren of na het vuren niet wil doen herladen, dan wordt op het commando: *Herplaatst* = REVOLVER of *Bergt* = REVOLVER front gemaakt en de revolver in de positie gebracht van § 86, of opgeborgen zooals in § 87 is omschreven.

§ 97. Nadat het vuren gestaakt is, zal de onderwijzer de revolvers nazien, en zich overtuigen of alle patronen afgegaan en of de ledige hulzen verwijderd zijn. Hij doet daartoe de rerolver in de linkerhand nemen, als in de positie van (1) § 88 maar met de ladingsklep geopend; de onderwijzer doet de manschappen een voor een den cylinder omdraaien en ziet na of alle kamers ledig zijn.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

VIERDE ARTIKEL.

HERHALING VAN DE 1ste AFDEELING MET HET GEREEDSCHAP EN DE SABEL.

§ 98. Nadat de recruten in de 1ste afdeeling goed geoefend zijn en ook vaardigheid in de behandeling van het gereedschap en de sabel hebben verkregen, worden hun de wendingen *rechts-* (*links-*) *om* en *rechtsomkeert*, zoomede de *richtingen*, *marschen* en *veranderingen van directie* met het gereedschap en de sabel onderwezen.

§ 99. Dit onderricht kan geschieden: met het gereedschap alleen in de positie van »*Over*"; met de sabel in de positie's van »*in hand*" en »*in arm*".

Met de sabel in den arm blijft zij bij het richten en halt houden in die positie ook op het commando »*Geeft* = ACHT" wanneer de manschappen op de plaats rust staan.

In den arm gedragen, moet de sabel gedurende den marsch zonder te zwaaien, de natuurlijke beweging van het lichaam volgen en de linkerarm ongedwongen bewogen worden.

Wordt de sabel *in hand* gedragen, dan blijft de rechterhand op de heup en de linkerhand als in § 12 is aangegeven.

§ 100. Gedurende de marschen moet de onderwijzer de sabel dikwerf van *in hand*, *in arm* en *omgekeerd* doen overnemen, en daarbij vorderen dat deze bewegingen geen verandering in de tijdmaat van den pas te weeg brengen.

De *versnelde* en de *looppas* nochtans, worden niet met *de sabel in de hand* onderwezen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

DERDE AFDEELING.

§ 101. Voor de oefeningen in deze afdeeling treden de recruten aan op twee gelederen, van den rechter- naar den linkervleugel rotsgewijze volgens de grootte, de grootste man van elk rot in het voorste gelid; naast den rechter- en linkervleugelman van het voorste gelid wordt een guide geplaatst.

De R.-G. doet de recruten in elk gelid op zijne waarschuwing van den rechter- naar den linkervleugel nummeren, hetwelk door de beide recruten van elk rot tegelijk geschiedt.

Bij een oneven aantal recruten wordt de linkervleugelman een blind rot genoemd.

Tusschen de gelederen zal 5 dM. afstand zijn, gemeten van de borst der manschappen in het achterste gelid tot aan den rug van hunne voorlieden, ongeacht zij al dan niet den ransel om hebben,

In den regel bestaan de klassen uit niet minder dan *acht* rotten.

Na het rechtsomkeert maken gaan de guides en het blindrot in het voorste gelid over.

EERSTE ARTIKEL.

DE RICHTINGEN, HET OPENEN EN SLUITEN DER GELEDEREN EN DE KNIELENDE (LIGGENDE) HOUDING.

DE EVENWIJDIGE RICHTINGEN.

§ 102. De onderwijzer doet overeenkomstig het bepaalde bij § 53 de beide guides *drie* passen vóór- of

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

achterwaarts marcheeren in de richting, die hij wil doen aannemen, en plaatst zich *twee* passen uitwaarts van den guide aan de zijde van de richting, front makende naar dezen; de afstand tusschen de beide guides moet gelijk zijn aan de frontbreedte van de klasse.

Overigens geschieden deze richtingen op dezelfde commando's en naar dezelfde regels als in de 1ste afdeeling, moetende de manschappen van het achterste gelid zich dekken op hunne voorlieden

SCHUINSCHE EN RECHTHOEKIGE RICHTINGEN.

§ 103. Deze richtingen geschieden steeds voorwaarts, en naar de beginselen in § 102 aangegeven.

De onderwijzer stelt eerst den rechter- (linker-) guide in de gewilde richting, plaatst zich daarna als in de vorige § is aangegeven en doet vervolgens den linker- (rechter-) guide met de vereischte tusschenruimte eveneens in de richting komen.

Bij het richten voegen de recruten van den eersten pas af de lijn hunner schouders naar de nieuwe richtingslijn en plaatsen zich bij opvolging in de richting.

Ligt de nieuwe richtingslijn achter de klasse, dan doet de onderwijzer haar eerst rechtsomkeert maken, waarna de richting als voren plaats heeft; zoo noodig wordt na afloop van de richting nogmaals rechtsomkeert gemaakt.

HET OPENEN EN SLUITEN VAN DE GELEDEREN.

§ 104. *Commando.*

1. *Gelederen achterwaarts* = OPENT U.
2. MARSCH.
3. STAAT.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Uitvoering.

1. De guides begeven zich achterwaarts om de richting voor het achterste gelid af te bakenen; zij stellen zich acht passen (van 32 cM.) achter en recht tegenover hunne plaatsen.

2. Het achterste gelid plaatst zich, naar de regels van de achterwaartsche richting, rechts in de richting voor het gelid afgebakend. De onderwijzer overtuigt zich van de juiste richting.

3. Als bij § 56. De guides hernemen hunne plaatsen.

HET SLUITEN VAN DE GELEDEREN.

§ 105. *Commando.*

Gelederen sluit u = MARSCH.

Uitvoering.

Het achterste gelid sluit op; ieder dekt zich op zijn voorman.

DE KNIELENDE (LIGGENDE) HOUDING.

§ 106. Het knielen (liggen) geschiedt op dezelfde commando's en naar dezelfde regels als bij § 16; het achterste gelid begeeft zich alvorens te knielen een handbreedte rechts zijwaarts, en alvorens te gaan liggen, vier passen (van 32 cM.) achterwaarts.

Het gereedschap wordt in deze houding op den grond nedergelegd als in § 73 is aangegeven.

Was de revolver uit den holster dan wordt zij in de rechterhand gehouden met de loop naar beneden.

Op het commando *Slag op* = TROM, nemen de recruten naar gelang van de omstandigheden een der positie's aan, aangegeven in de §§ 70—86. Het achterste gelid herneemt zijne plaats.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

TWEEDE ARTIKEL.

DE VUREN.

§ 107. De vuren in het gelid worden alleen beoefend en toegepast wanneer één gelid geformeerd is (§ 120) of wanneer naar beide zijden is front gemaakt (§ 111).

De commando's zijn dezelfde als in het 3de artikel der tweede afdeeling.

DERDE ARTIKEL.

DE MARSCHEN.

§ 108. De marschen op twee gelederen, met toepassing van de onderscheidene passen, de opmarschen, benevens de veranderingen van directie geschieden als in de 1ste afdeeling, met uitzondering dat nu de guide aan de spil verricht, hetgeen daar voor den man aan de spil is voorgeschreven; bij den frontmarsch onderhouden de recruten van het achterste gelid den afstand van hunne voorlieden, en bij den marsch uit de flank marcheeren de recruten van hetzelfde rot op gelijke hoogte.

Bij den marsch in front worden de richting en het verband in het gelid in den regel *rechts* genomen, en in dit geval de guide *niet* gecommandeerd.

Wordt bij dit onderricht de *looppas* toegepast, dan neemt bij den frontmarsch het achterste gelid dubbelen afstand van het voorste; bij het halt houden of het overgaan tot den gewonen pas sluit het achterste gelid op.

In den flankmarsch worden de rotten, tot het uitvoeren van den looppas, zoo mogelijk, altijd verdubbeld.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

MARSCH UIT DE FLANK MET VERDUBBELDE ROTTEN. (VAN DE PLAATS).

§ 109. *Commando's.*

1. *Met verdubbelde* = ROTTEN.
2. *Rechts-* (*links-*) = OM.
3. *Voorwaarts* = MARSCH.

Uitvoering.

1. De even nummers van het voorste gelid plaatsen zich vóór, die van het achterste gelid achter hunne nevenlieden, in dier voege dat de nummers 1 en 2, 3 en 4, 5 en 6, enz. van beide gelederen steeds een verdubbeld rot vormen; de guides stellen zich vóór hunne plaatsen in de richting van de even nummers van het voorste gelid.

2. De wending verrichten.

3. Aanmarcheeren; de recruten in het gelid achter den guide bewaren zorgvuldig den afstand van hunne voorlieden; de overige recruten van het verdubbeld rot marcheeren met hen op gelijke hoogte.

HALT HOUDEN EN IN FRONT HERSTELLEN.

§ 110. *Commando's.*

1. *Peloton* = HALT.
2. *Links* (*rechts*) = FRONT.

Uitvoering.

1. Halt houden.

2. Links- (rechts) om maken; de even nummers stellen zich op hunne plaatsen, ter linker- (rechter-) zijde van de oneven nummers, waarnaast zij zich bevonden; de guides hernemen hunne plaatsen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

HALT HOUDEN EN NAAR BEIDE ZIJDEN FRONT MAKEN.

§ 111. *Commando's.*

1. *Peloton* = HALT.
2. *Naar beide zijden* = FRONT.

Uitvoering.

1. Halt houden.

2. Het verdubbeld linkergelid maakt links- en het verdubbeld rechtergelid rechtsom; de plaatsen worden hernomen zooals in § 110 is bepaald; de guides volgen de beweging van het gelid, waar zij zich vóór of achter bevinden.

§ 112. Wanneer op twee gelederen uit de flank wordt gemarcheerd, worden dezelfde commando's gedaan.

Het linkergelid maakt links- en het rechter- rechtsom.

§ 113. Om de klasse in één front te herstellen, wordt door den onderwijzer het gelid aangewezen, dat op zijn commando rechtsomkeert moet maken; hij plaatst zich daartoe vóór en met het front naar dat gelid.

OP TWEE GELEDEREN UIT DE FLANK MARCHEERENDE, DEN MARSCH MET VERDUBBELDE ROTTEN AANNEMEN.

§ 114. *Commando.*

Verdubbelt de rotten = MARSCH.

Uitvoering.

De even nummers begeven zich door het voorbrengen van den binnensten schouder en het verlengen (verkorten) van den pas naast de oneven nummers overeenkomstig het bepaalde bij § 109; de guides begeven zich op dezelfde wijze vóór (achter) de even nummers van het gelid, waarvóór (achter) zij zich bevinden.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

DE GELEDEREN HERSTELLEN.

§ 115. *Commando.*

Herstelt de gelederen = MARSCH.

Uitvoering.

De even nummers verkorten (verlengen) den pas en voegen zich achter (vóór) de oneven nummers, waarnaast zij zich bevonden; de guides hernemen hunne plaatsen.

IN FRONT MARCHEERENDE, DEN FLANKMARSCH MET VERDUBBELDE ROTTEN AANNEMEN.

§ 116. *Commando.*

Met verdubbelde rotten rechts (links) uit de flank = MARSCH.

Uitvoering.

De wending uitvoeren, waarna de even nummers en guides handelen als bij § 114.

MET VERDUBBELDE ROTTEN UIT DE FLANK MARCHEERENDE, DEN MARSCH IN FRONT WEDER AANNEMEN.

§ 117. *Commando.*

Rechts (links) uit de flank = MARSCH.

Uitvoering.

De wending verrichten; de even nummers begeven zich daarna door het verkorten of verlengen van den pas en het vóórbrengen van den linker- (rechter-) schouder op hunne oorspronkelijke plaatsen naast de oneven nummers; de guides hernemen hunne plaatsen.

§ 118. Het overgaan van den flankmarsch met verdubbelde rotten tot dien in front en omgekeerd, moet dikwerf beoefend worden.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Hetgeen in de §§ 109 tot en met 117 voor de guides is bepaald, geldt bij een oneven aantal rotten ook voor den man, die zich in het rot, dat niet kan worden verdubbeld, naast, vóór of achter den guide bevindt.

Het opmarcheeren uit den flankmarsch met verdubbelde rotten geschiedt op dezelfde commando's en naar dezelfde beginselen als bij den flankmarsch op twee gelederen; onder het opmarcheeren hernemen de even nummers hunne plaatsen.

MET ROTTEN VAN DIRECTIE VERANDEREN.

§ 119. *Commando.*

Met rotten rechts (links) = MARSCH.

Uitvoering.

Het voorste rot (verdubbeld rot) zwenkt rechts (links), volgens de regels bij den marsch in front bepaald; elk rot zwenkt bij opvolging op dezelfde plaats als het onmiddelijk voorgaande. De guide regelt zijn marsch naar het voorste rot.

Moet de verandering van directie onder een anderen hoek dan van 90° worden uitgevoerd, dan wordt de te volgen directie vooraf genoemd of aangewezen.

VAN DEN FLANKMARSCH OP TWEE GELEDEREN TOT DIEN OP ÉÉN GELID OVERGAAN.

§ 120. *Commando.*

Formeert één gelid = MARSCH.

Uitvoering.

De guide marcheert door en begeeft zich zoo noodig vóór het linkergelid (bevindt zich achter hem een blind rot, dan volgt dit de beweging); de op hem volgende recruut

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

van het linkergelid marcheert eveneens door; alle overigen markeeren den pas. De recruten van het rechtergelid begeven zich bij opvolging door den rechterschouder vóór te brengen achter die van het linkergelid, zoodanig dat de recruten van hetzelfde rot elkander onmiddellijk volgen; de recruten stellen zich voorwaarts in beweging naarmate plaats voor hen gemaakt wordt. De achterste guide volgt. Deze beweging kan ook worden uitgevoerd indien de klasse stilstaat en geschiedt dan naar dezelfde beginselen.

HET HERSTELLEN OP TWEE GELEDEREN.

§ 121. *Commando.*

Herstelt de gelederen = MARSCH.

Uitvoering.

De achterste manschappen van elk rot begeven zich door het vóórbrengen van den linkerschouder rechts van hunne voorlieden van hetzelfde rot; de guide aan het hoofd houdt halt; alle recruten doen dit eveneens, wanneer zij op hunne plaatsen zijn aangekomen.

Op het commando *Voorwaarts* = MARSCH, marcheert alles voorwaarts.

§ 122. Om de klasse te doen opmarcheeren wanneer op één gelid uit de flank wordt gemarcheerd, worden de gelederen vooraf hersteld.

Voor het van directie veranderen van de op één gelid marcheerende klasse wordt de aangewezen of genoemde directie door den guide en opvolgend door iederen recruut ingeslagen.

Het overgaan van den flankmarsch op twee gelederen tot dien op één gelid en omgekeerd, moet veelvuldig worden beoefend.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

VIERDE AFDEELING.

GYMNASTISCHE OEFENINGEN.

§ 123. De gymnastische oefeningen hebben ten doel de gewrichten en ledematen van den recruut losser en leniger te maken en zijn spierkracht te ontwikkelen.

§ 124. Daar de gymnastische oefeningen in den beginne zeer vermoeiend zijn, ten gevolge van de ongewone inspanning van het spierstelsel, moet daarbij voorzichtig te werk gegaan en rekening gehouden worden met de lichamelijke gesteldheid der recruten; door geleidelijke opvoering van de daarbij te stellen eischen moet de gewenschte graad van geoefendheid worden verkregen.

Afwisseling is bij de oefeningen hoofdzaak; voortdurende herhaling van dezelfde beweging moet daarom worden vermeden, evenals het lang doen verblijven in eene vermoeiende houding.

§ 125. De recruten zijn in het gelid opgesteld met eene onderlinge tusschenruimte van *vier* pas; de recruten van het achterste gelid stellen zich op *vier* passen afstand achter en tegenover de openingen van het voorste gelid.

Het nemen van dien afstand geschiedt op het commando;

Links (rechts) opent u = MARSCH.

De gesloten orde wordt hernomen op het commando:

Links (rechts) sluit u = MARSCH.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Uitvoering.

Bij het openen blijft de rechter- (linker-) vleugelman en bij het sluiten de linker- (rechter-) vleugelman van het voorste gelid op zijne plaats; de overige recruten nemen uit de flank de voorgeschreven plaatsen in of herstellen zich, naar hen aansluitende, op twee gelederen.

§ 126. De onderwijzer moet de te verrichten bewegingen aan de recruten uitleggen en in den beginne vóórdoen; de uitvoering geschiedt op een waarschuwing.

§ 127. Wanneer een zekere graad van geoefendheid bereikt is, moet de onderwijzer trachten eenige gelijkmatigheid in de uitvoering van de bewegingen te verkrijgen, door, daarbij tellende, de tijdmaat aan te geven; deze is in den beginne langzaam en wordt later versneld.

Om eene oefening eenige malen achter elkander te doen verrichten wordt met tellen voortgegaan.

§ 128. Bij alle bewegingen op-, beneden- en voorwaarts van de armen blijven deze op een onderlingen afstand gelijk aan dien tusschen de schouders; de handen tot een vuist gesloten.

§ 129. Bij het korps wordt een gedeelte van het oefeningsterrein geschikt gemaakt voor de oefeningen in het springen en het overwinnen van terreinhindernissen.

Dit geschiedt door het aanleggen van een hindernisbaan breed ongeveer 10 M. en lang zoo mogelijk 100 M., hetzij recht of in een gebroken lijn, of van zoodanige lengte als met het oog op het terrein het meest geschikt voorkomt.

Op deze baan moeten verschillende hindernissen zijn aangebracht, als: greppels en slooten van verschillende diepte en breedte, al of niet in verband met aardopwer-

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

pingen van verschillend profiel, welke ook afzonderlijk moeten zijn aangebracht, alsmede op enkele plaatsen of langs de kanten heggen van verschillende hoogte en zoo mogelijk andere voor de oefeningen wenschelijke hindernissen.

Het aanleggen en het onderhoud van de hindernisbaan geschiedt door de zorg van het korps.

Bij detachementen worden zoo mogelijk op geschikte terreinen hindernisbanen en inrichtingen gemaakt, bestemd voor het onderricht bedoeld bij § 144.

OEFENING DER SPIEREN EN GEWRICHTEN.

§ 130. *Opwaarts uitstrekken van de armen.*
Uitvoering.

1. De handen tot een vuist gesloten langs de dijen en de heupen naar boven brengen tot aan de oksels, de vuisten bijna tegen en de nagels naar het lijf; de bovenarm naar achteren gedrukt.

2. De armen recht naar boven uitstrekken, de nagels naar voren.

3. De armen in de houding bij 1 bedoeld terugbrengen.

4. De armen langs het lijf naar beneden uitstrekken en de positie wederom aannemen.

§ 131. *Zijwaarts uitstrekken van de armen.*
Uitvoering.

1. Als bij § 130.

2. De armen horizontaal zijwaarts uitstrekken, de handpalmen naar beneden gekeerd.

3 en 4, als 3 en 4 bij § 130.

§ 132. *Voorwaarts uitstrekken van de armen.*

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Uitvoering.

1. Als 1 bij § 130.

2. De armen horizontaal naar voren uitstrekken, de handpalmen naar beneden.

3 en 4. Als 3 en 4 bij § 130.

§ 133. *Op-, zij- en voorwaarts uitstrekken van de armen.*
Uitvoering.

Opvolgend de bewegingen uitvoeren in de §§ 130 tot en met 132 voorgeschreven.

De bewegingen moeten met kracht en eenigszins rukkend geschieden.

§ 134. *Voor- (achter-) waarts draaien van den* $\frac{\text{rechter-}}{\text{linker-}}$ *arm.*

Uitvoering.

Den genoemden arm gestrekt voor- (achter-) waarts dicht langs het lijf doen draaien en daarmede voortgaan, het bovenlijf zooveel mogelijk stilhoudende.

Deze beweging kan ook met beide armen tegelijk geschieden.

§ 135. *Bovenlijf vooroverbuigen en oprichten.*
Uitvoering.

1. Het bovenlijf zoover mogelijk voorover buigen, zoodat de natuurlijk hangende armen bijna den grond raken; de knieën gestrekt.

2. Het bovenlijf oprichten en de vorige houding wederom aannemen.

§ 136. *Knieën buigen en strekken.*
Uitvoering.

1. De knieën buigen en het lichaam recht op en neer

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

zoover mogelijk doen doorzakken; de armen natuurlijk hangende; de dijen rusten tegen de kuiten; tegelijkertijd de hielen oplichten en het gewicht van het lichaam doen rusten op de ballen van de voeten.

2. De vorige houding hernemen.

§ 137. *Rechter- (linker-) been oplichten en uitstrekken. Uitvoering.*

1. De knie buigende, het genoemde onderbeen zoover mogelijk achterwaarts naar boven brengen; het bovenbeen blijft op zijn plaats.

2. Met een krachtigen ruk het geheele been naar voren uitstrekken; de punt van den voet naar beneden en eenigszins buitenwaarts gedraaid.

3. Het been in de oorspronkelijke houding terugbrengen.

LOOPEN.

§ 138. De *gewone gang* wordt beoefend om de recruten ongedwongen en vlug te leeren loopen en de gewoonte te doen verkrijgen het lichaam natuurlijk te bewegen; de armen volgen de beweging van het lichaam.

De *looppas* wordt onderwezen en uitgevoerd zooals in § 31 is aangegeven.

Aan de beoefening er van kan een wedstrijd in het snelloopen verbonden worden, waarbij een afstand van 100 à 150 M. in den kortst mogelijken tijd wordt afgelegd; dit kan later op de hindernisbaan herhaald worden.

SPRONGEN.

§ 139. Bij de sprongen moet het volgende worden in acht genomen.

1. De handen moeten tot een vuist gesloten zijn en de ademhaling moet onder den sprong worden ingehouden.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

2. Het neerkomen na den sprong heeft plaats op de ballen van de aaneengesloten voeten onder het eenigszins buigen der knieën, de armen voorwaarts uitgestrekt; onmiddellijk daarna richt de recruut zich op en laat de armen hangen.

3. Bij de sprongen zonder aanloop worden de voeten steeds aaneengesloten voor den sprong.

4. De plaats, voor het neerkomen na den sprong bestemd, mag niet hard of steenachtig zijn.

§ 140. De oefening in den hoogtesprong geschiedt over een koord, dat los over twee steunpunten ligt, aanvankelijk op een hoogte van 0,4 M., later met den aanloop op te voeren tot 0,8 M.

Tot het springen van de plaats stelt zich de recruut op een afstand van het koord gelijk aan de hoogte; de knieën worden gebogen, het lichaam rustende op de ballen der voeten en de armen naar achteren gestrekt. Daarna geeft de recruut zich met kracht op en doet onder het vooruitbrengen van de armen en het sterk optrekken van de beenen den sprong over het touw; op het hoogste punt van den sprong worden de beenen zooveel mogelijk naar voren gestrekt; het neerkomen en oprichten geschiedt als in § 139 is voorgeschreven.

§ 141. De oefening in den lengtesprong geschiedt bij voorkeur over een sloot van ongeveer 0,5 M. diepte, aan het eene uiteinde ongeveer 1 M. aan het andere 3,5 M. breed.

§ 142. De sprongen in de hoogte en lengte moeten ook worden verricht na een voorafgaanden aanloop, aanvankelijk van een achttal, later van een vijftiental passen, met geleidelijk versneld tempo, waarbij de laatste passen eenigszins worden verkort. Het afstooten en opgeven van

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

het lichaam voor den sprong geschiedt dan met den voet die vóór is; de voeten worden onder den sprong naast elkander gebracht, om bij het neerkomen te kunnen handelen overeenkomstig de aangegeven beginselen.

§ 143. De oefening in den dieptesprong heeft plaats van eene verhevenheid van ongeveer 1, later van hoogstens 2 M. Tot den sprong worden de aaneengesloten voeten zoo dicht mogelijk bij den rand der verhevenheid geplaatst, daarna de knieën doorgebogen, ten einde de hoogte van het lichaam boven den grond te verminderen; vervolgens wordt het lichaam op de ballen der voeten iets opgegeven en doet de man den sprong onder het uitstrekken van de beenen; de armen worden daarbij naar voren gebracht om het lichaam bij het neerkomen zoo noodig te steunen. Het neerkomen geschiedt volgens de aangegeven beginselen.

§ 144. Wanneer dit onderricht niet aan recruten doch aan geoefende manschappen wordt gegeven, is de onderwijzer niet tot de in §§ 130—143 aangegeven bewegingen beperkt. Veeleer verdient het aanbeveling deze oefeningen dan verder uit te strekken, ook met gebruikmaking van werktuigen, als: evenwichtsboom, rekstok, touwen en ladders tot klimmen.

Hoofdzaak bij dit voortgezet onderricht moet zijn de oefening in het overwinnen van terreinhindernissen, waarbij de manschappen gekleed zijn in marschtenue.

De regeling en inrichting van het bij deze § bedoelde onderwijs wordt aan den K.-C^t overgelaten.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

COMPAGNIESSCHOOL.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

INHOUD.

INLEIDING.

BLADZ.

Algemeene bepalingen 75
Indeeling en opstelling der compagnie 76
Verdeeling der compagniesschool 80

EERSTE AFDEELING.

OEFENINGEN IN GESLOTEN ORDE.

De richting 81
De handgrepen en het openen en sluiten der gelederen 82
De vuren 82
Marsch in bataille en uit de flank 83
De colonne formeeren 85
Uit de flank links (rechts) opmarcheeren 85
De colonne met het front links (rechts) formeeren 85
Uit de orde van bataille, in colonne links (rechts) afmarcheeren 86
Uit de orde van bataille in colonne samentrekken 86
Bewegingen eener colonne 88
In colonne marcheeren 88
In colonne marcheerende, van directie veranderen 89
In colonne uit de flank marcheeren 91
In colonne stilstaande, van directie veranderen 91
In colonne uit de flank marcheerende, van directie veranderen 92
De afstanden verkleinen en vergrooten 92

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

BLADZ.

In colonne, de frontbreedte vermeerderen en verminderen 93
Stilstaande, de frontbreedte vermeerderen 93
In den marsch, op geheelen afstand, de frontbreedte vermeerderen .. 93
In pelotonscolonne, op geheelen afstand marcheerende, de frontbreedte verminderen 94
Ontwikkelingen uit de colonne 95
Links (rechts) in bataille 95
In colonne marcheerende, den marsch uit de flank aannemen 96
Ter linker- (rechter-) zijde in bataille 96
Voorwaarts in bataille 97
De compagnie doen verzamelen 98
Het herstellen der gesloten orde 98

TWEEDE AFDEELING.

VOORSCHRIFTEN VAN BIJZONDEREN AARD.

Het dragen van en het salueeren met de sabel door de officieren ... 100
De positie van den officier met getrokken sabel 100
Het salueeren met de sabel 101
Het dragen van de sabel door de onderofficieren 102
Opstelling van eene compagnie in orde van parade 102
Bepalingen omtrent inspectiën, parades en het defileeren 102

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

COMPAGNIESSCHOOL.

INLEIDING.

ALGEMEENE BEPALINGEN.

§ 1. Deze school heeft ten doel den geniesoldaten de vereischte geschiktheid te doen verkrijgen om, wanneer zij compagniesgewijze vereenigd zijn, zich met de *noodige orde* en *regelmaat* te kunnen bewegen.

§ 2. Bij de onderscheidene bewegingen is het onverschillig welk gelid vóór of achter komt, of welke afdeelingen der compagnie naast of achter elkander komen te staan. De beide sectiën van één peloton blijven echter steeds bijeen of volgen onmiddelijk op elkander.

Aan de volgorde der afdeelingen van deze school en der onderscheidene bewegingen daarin vermeld, is de C.-Ct. niet gebonden.

§ 3. Bij alle oefeningen en bewegingen moeten kalmte en stilte in den troep en juistheid in de uitvoering worden gevorderd.

De C.-Ct. alleen geeft de noodige uitleggingen, maakt aanmerkingen of doet terechtwijzigingen; de S.-Cn. bepalen zich tot korte aanwijzingen.

§ 4. De C.-Ct. doet de *commando's*, die voor den onderwijzer in de R.-S. zijn voorgeschreven, voor zooverre in bijzondere gevallen geene andere commando's zijn bepaald.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Het W.-Co.: *Peloton* wordt nu door dat van: *Divisie* vervangen.

§ 5. Bij de marschen in colonne wordt de guide in den regel *rechts* genomen en in dat geval niet gecommandeerd; moet de guide *links* genomen worden dan geschiedt dit op commando.

De guide wordt niet links gecommandeerd, dan in geval van noodzakelijkheid.

§ 6. De bewegingen in de 1ste afdeeling met sectiën te verrichten, worden ook met *pelotons* volgens dezelfde beginselen uitgevoerd; dit moet alsdan uit het *commando* blijken.

In de *marschcolonne* wordt uitsluitend gebruik gemaakt van den flankmarsch met verdubbelde rotten, op twee gelederen of op één gelid.

§ 7. Bij het vormen van de colonnes en bij het ontwikkelen in bataille plaatsen op het *commando:* HALT, van den P.-Ct., de S.-Cn. en de uiterste guides en op hetzelfde commando van den S.-Ct., alleen de guides zich in de lijn, waarin de afdeeling moet komen te staan.

§ 8. Wil de C.-Ct. de flankbewegingen, door de onderafdeelingen te verrichten, met verdubbelde rotten doen uitvoeren, dan geeft hij daartoe vooraf den noodigen last.

INDEELING EN OPSTELLING DER COMPAGNIE.

§ 9. De compagnie is verdeeld in *vier* sectiën, welke overeenkomstig de in het reglement op den inwendigen dienst vastgestelde indeeling, twee aan twee *een* peloton vormen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

De compagnie staat in *bataille*, wanneer de sectiën (pelotons) in front naast elkander, en in *colonne*, wanneer zij achter elkander geplaatst zijn. De *opstelling* eener compagnie is in *bataille* (fig. 1) of in *gesloten sectie-colonne* (fig. 2).

In bataille dragen de pelotons van rechts naar links de namen van *rechter-* en *linkerpeloton*, de sectiën die van *rechter-*, *tweede*, *derde*, en *linkersectie*. In colonne worden de pelotons van voren naar achteren *voorste* en *achterste* peloton en de sectiën op gelijke wijze *voorste*, *tweede*, *derde*, en *achterste* sectie genoemd. Op deze namen is van toepassing het bepaalde in § 13 van den G. v. H. O.

De P.-Cn. en S.-Cn. gebruiken bij hunne commando's slechts het W.-Co. *peloton* of *sectie* zonder bijvoeging van den naam of het nummer hunner afdeeling.

§ 10. Bij het aantreden van een compagnie plaatsen zich de sectiën van den rechter- naar den linkervleugel naast elkander in de volgorde harer nummers; de officieren en het kader treden aan in en bij de sectiën, waarbij zij zijn ingedeeld; de manschappen in de sectiën, zooals in § 101, R.-S. is bepaald.

Is het verschil in sterkte van de sectiën eenigszins belangrijk, dan worden zij door den C.-Ct. op ongeveer gelijke sterke gebracht.

§ 11. Zijn de sectiën minder dan *acht* rotten sterk, dan wordt één sectie over de drie andere verdeeld en hebben de oefeningen met drie sectiën plaats. Kunnen ook hierdoor de sectiën niet op de minimum sterkte van *acht* rotten worden gebracht, dan kunnen twee of meer compagniën tot ééne of drie compagniën tot twee vereenigd worden.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

§ 12. Zoowel in bataille als in colonne is op de vleugels van het voorste gelid van elke sectie een guide geplaatst; is daarna nog kader beschikbaar, dan wordt in het opsluitend gelid van één of meer sectiën een gegradueerde ingedeeld; blijft dan nog kader over dan wordt dit als guides op de vleugels van het achterste gelid van de sectiën geplaatst.

De woorden *guide* of *guides* zonder meer in deze school gebezigd, beteekenen de guide of guides uit het *voorste* gelid.

In de sectiën nummeren zich de manschappen overeenkomstig het bepaalde in § 101, R.-S. op de waarschuwing van den R.-G.

§ 13. Aangezien het voor officieren en kader van belang is zich goed rekenschap te geven van de bezwaren, verbonden aan de leiding van eene compagnie op de volle sterkte, moeten nu en dan twee compagniën tot ééne vereenigd worden; de samenvoeging geschiedt dan bij voorkeur sectiesgewijze. Bij zulk een vereenigde compagnie worden in de eerste plaats de officieren en het kader van één dier beide compagniën ingedeeld.

§ 14. De C.-Ct. is niet aan afstand en plaats gebonden; hij stelt zich dáár, waar hij zich het best kan doen verstaan en de bewegingen het geschiktst kan nagaan en besturen.

Ook nemen de S.-Cn. in bataille niet altijd plaats op den rechtervleugel hunner sectie; zij blijven, om het noodeloos heen- en weergaan te vermijden, op den vleugel op welken zij zich na den afloop van eene beweging bevinden. De uitzonderingen op dezen regel zijn in het reglement vermeld.

Worden echter de bewegingen met pelotons uitgevoerd,

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

en mochten de P.-C^{n}., na een ontwikkeling in bataille zich niet op een van de vleugels bevinden van de sectie welke zij commandeeren, dan begeven zij zich achter langs op den tegenovergestelden vleugel van hun peloton.

Bij de pelotonscolonne is de plaats van den P.-C^{t}. twee passen vóór het midden van zijn peloton.

Zoodra de P.-C^{t}. als zoodanig optreedt, begeeft de S.-C^{t}. zich, zoo noodig, achter langs in het midden van het peloton.

§ 15. De tamboer en hoornblazers stellen zich, in de *marschcolonne*, *vier* passen vóór het hoofd daarvan. De C.-C^{t}. kan hen echter te allen tijde doen plaats nemen waar hij zulks noodig acht, en deelt hen bij andere oefeningen naar de behoefte in.

Bij het aantreden stellen zij zich als in orde van parade (§ 60).

§ 16. Het opsluitend gelid stelt zich *twee* passen achter het achterste gelid. Mocht het door de uitvoering eener beweging vóór komen, dan begeeft het zich op het W.-C^{o}., langs den kortsten weg uit de rechterflank naar zijn plaats, in colonne om de vleugels der sectiën of pelotons, en in bataille door de openingen der S.-C^{n}., die daartoe plaats maken, — stilstaande door zich *twee* passen voorwaarts te begeven, en marcheerende door den pas in te houden — en zich daarna op hunne plaatsen herstellen. De C.-C^{t}. kan echter, voor bijzondere gevallen, last geven dat het opsluitend gelid vóór blijft. Verandert het opsluitend gelid van plaats, dan is dit, in sectiecolonne zijnde, ook van toepassing op de S.-C^{n}., die zich uit de

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

linkerflank *twee* passen vóór het voorste gelid begeven. Bij een pelotonscolonne begeeft zich de P.-Cᵗ. door de opening van den S.-Cᵗ. die handelt zooals boven is bepaald.

Ook de tamboer en hoornblazers veranderen tegelijk met het opsluitend gelid van plaats, waartoe zij zich uit de rechterflank om den vleugel of langs de flank der compagnie naar hunne nieuwe plaats begeven. Zij veranderen op gelijke wijze van plaats, wanneer bij den flankmarsch rechtsomkeert wordt gemaakt.

VERDEELING DER COMPAGNIESSCHOOL.

§ 17. De *compagniesschool* is verdeeld in twee afdeelingen.

De *eerste* Afdeeling bevat:

DE OEFENINGEN IN GESLOTEN ORDE.

De *tweede* Afdeeling bevat:

DE VOORSCHRIFTEN VAN BIJZONDEREN AARD.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

EERSTE AFDEELING.

OEFENINGEN IN GESLOTEN ORDE.

DE RICHTING.

§ 18. *Commando's.*

1. *Sectiecommandanten . . . . . passen voor- (achter-) waarts* = MARSCH.
2. *Links (rechts)* of: *Achterwaarts links (rechts)* = RICHT U.
3. STAAT.

Uitvoering.

1. De S.-C^{n}. en de uiterste guide — bij achterwaartsche richting ook de uiterste guide, die zich op den vleugel van het achterste gelid mocht bevinden, — begeven zich voor- (achter-) waarts, en worden door den C.-C^{t}. in de gewenschte richting gesteld.

2 en 3. Als regel wordt gericht naar de zijde, waar de S.-C^{n}. zich bevinden en elke sectie door haren commandant gericht. Zijn evenwel de S.-C^{n}. niet op de vleugels waarnaar gericht wordt,. dan wordt de linker- (rechter-) sectie gericht door den uitersten guide; de overige sectiën door de S.-C^{n}., die zich op de vleugels naar de zijde der richting bevinden.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Ligt de nieuwe richtingslijn achter, doch niet evenwijdig aan de oorspronkelijke, dan wordt *voorwaarts* gericht nadat vooraf rechtsomkeert gemaakt is (§ 103, R.-S.).

§ 19. Is de nieuwe richtingslijn niet evenwijdig aan de oorspronkelijke en zoodanig gelegen, dat de vleugelman een boog van meer dan 25 pas lengte zou moeten doorloopen, indien volgens § 18 werd gericht, dan wordt de compagnie in de nieuwe richting gebracht door flankmarsch en de toepassing van het bepaalde in § 119, R.-S.

DE HANDGREPEN EN HET OPENEN EN SLUITEN DER GELFDEREN.

§ 20. De handgrepen worden uitgevoerd zooals in de R.-S. is bepaald; het kader doet de handgrepen mede.

Het *openen* en *sluiten* der gelederen geschiedt op dezelfde commando's en naar dezelfde regels als in de R.-S., met dit onderscheid, dat in plaats van de beide guides, nu de S.-C^{n}. en de uiterste guide, en ook de uiterste guide, die zich op den vleugel van het achterste gelid mocht bevinden, zich achterwaarts begeven, en dat het opsluitend gelid met het achterste gelid achterwaarts marcheert.

DE VUREN.

§ 21. De *vuren* geschieden volgens de regels daarvoor in de 3de Afd. R.-S. voorgeschreven. De guides vuren mede; de S.-C^{n}. en het opsluitend gelid niet.

De vuren zijn *salvovuur* en *snelvuur*.

De commando's zijn:

1. *Maakt* = VAARDIG.
2. AAN (of voorste of achterste gelid AAN).
3. VUUR.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

en:

1. *Maakt* = VAARDIG.
2. AAN.
3. SNELVUUR.

Op het commando »Roffel" wordt, nadat aangelegd is, uitgevoerd hetgeen in § 93 R.-S. is voorgeschreven; dit commando dient om het vuren te doen ophouden of niet te doen plaats hebben en kan ook vervangen worden door het hoornsignaal: »ophouden met vuren".

§ 22. Wanneer de troep op één gelid opgesteld is, begeven zich, na het commando: *Maakt* = VAARDIG, de S.-C^{n}. twee passen achter het midden van hunne sectie.

Indien naar beide zijden front gemaakt is, begeeft zich het opsluitend gelid na datzelfde commando achter de guides aan den vleugel der sectiën, of, bij dubbele guides, achter de S.-C^{n}.

MARSCH IN BATAILLE EN UIT DE FLANK.

§ 23. De verschillende marschen (3de Afd. R.-S.) worden in deze school herhaald, met inachtneming, dat na het rechtsomkeert maken ook de S.-C^{n}. overgaan in het voorste gelid, en dat zij bij de wendingen uit de flank zich aan het hoofd van hunne sectie plaatsen, buitenwaarts van en naast den guide, die zich vóór de wending op den vleugel van het voorste gelid bevond. Het opsluitend gelid marcheert bij den flankmarsch ter hoogte van zijn plaats in bataille.

Wanneer bij den marsch uit de flank *rechtsomkeert* wordt gemaakt, dan markeeren op het W.-C^{o}. de A.-C^{n}. aan het hoofd den pas, en begeven zich na de wending zoo spoedig mogelijk op hunne plaatsen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Bij den marsch in bataille zal de C.-Ct. den guide in den regel op het midden commandeeren; in dat geval is de R.-G. van de *derde* sectie met de directie belast. Is de guide niet op het midden gecommandeerd dan is het bepaalde in § 5 ook hierbij van toepassing.

§ 24. Bij den marsch uit de flank geschiedt het *formeeren van een gelid* en het *herstellen der gelederen* op het commando van den C.-Ct. overeenkomstig de beginselen in § 120 en 121, R.-S.

Op het U.-Co. formeert zich de voorste sectie op één gelid en doen de commandanten van de achterste drie sectiën deze halt houden, waartoe zij op het W.-Co. de voorbereidende commando's doen; zij doen één gelid formeeren naarmate zij daartoe ruimte krijgen.

De S.-Cn. plaatsen zich vóór de guides aan het hoofd en het opsluitend gelid achter de guides aan den staart der sectiën, waartoe zij behooren.

Om het herstellen van de gelederen in alle sectiën te gelijk te doen uitvoeren, doet de C.-Ct. het commando; de commandanten van de achterste drie sectiën doen na afloop van de beweging hunne sectiën opsluiten; het opsluitend gelid en ook de S.-Cn. hernemen hunne plaatsen.

Wil de C.-Ct. deze beweging bij opvolging doen uitvoeren, dan doet hij de noodige aanwijzing; de S.-Cn. doen de vereischte commando's.

§ 25. Bij den marsch uit de flank op *twee* gelederen of met *verdubbelde* rotten zullen, indien gebrek aan ruimte dit noodzakelijk maakt, de S.-Cn. plaats nemen vóór den guide aan het hoofd, en het opsluitend gelid naast den

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

guide aan het hoofd of aan den staart der sectie of achter deze laatste, hierbij zorg dragende de colonne zoo weinig mogelijk te verlengen.

DE COLONNE FORMEEREN.

UIT DE FLANK LINKS (RECHTS) OPMARCHEEREN.

§ 26. *Commando's.*

1. *In sectiën links (rechts)* = OPMARCHEEREN.
2. *Voorwaarts* = MARSCH.

Uitvoering.

1. Als 1 van § 64, R.-S.; de S.-Cn. begeven zich vóór het midden vân en met het front naar hunne sectiën.
2. Als 2 van § 64, R.-S.; de S.-Cn. herstellen zich in front.

§ 27. De C.-Ct. kan het opmarcheeren ook bij opvolging doen uitvoeren; op zijne aanwijzing doen de S.-Cn. alsdan de daarvoor vereischte commando's. De commandanten van de achterste drie sectiën dragen daarbij zorg hunne sectie te doen opmarcheeren op dezelfde plaats als de onmiddelijk voorafgaande.

DE COLONNE MET HET FRONT LINKS (RECHTS) FORMEEREN.

§ 28. *Commando.*

Met sectiën links (rechts) = MARSCH.

Uitvoering.

W.-Co. De S.-Cn. komen twee passen vóór het midden van hunne sectie.

U.-Co. De sectiën zwenken op de plaats links (rechts); de S.-Cn. begeven zich twee passen uitwaarts van de plaats, waar de omzwenkende vleugel moet komen te staan met het gezicht naar de spil, doen de sectiën halt

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

houden en richten deze rechts (links), waarna zij zich op hunne plaatsen in colonne begeven.

UIT DE ORDE VAN BATAILLE, IN COLONNE LINKS (RECHTS) AFMARCHEEREN.

§ 29. *Commando's.*

1. *Met sectiën links (rechts) afmarcheeren* = MARSCH.
2. *Voorwaarts* = MARSCH.

Uitvoering.

1. Op het W.-C°. komen de S.-C°. twee passen vóór het midden van hunne sectie.

Op het U.-C°. zwenken de sectiën volgens de beginselen van de zwenking op de plaats, behalve dat de guide aan de spil na de wending den pas markeert; de S.-C°. maken front naar hunne afdeelingen.

2. De sectiën marcheeren rechtuit en de S.-C°. herstellen zich in front.

Marcheert de compagnie in bataille, dan geschiedt het links (rechts) afmarcheeren op dezelfde commando's en op dezelfde wijze.

UIT DE ORDE VAN BATAILLE, IN COLONNE SAMENTREKKEN.

§ 30. Tot het formeeren van de *open* colonne commandeert de C.-C°.:

Op de tweede sectie in colonne = MARSCH.

Uitvoering.

W.-C°. De commandant van de tweede sectie plaatst zich twee passen vóór het midden van zijne sectie; die van de rechtersectie doet deze links-, die van de derde en linkersectie doen hunne afdeelingen rechts om maken, waartoe zij zich *twee* passen vooruit begeven en front naar

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

hunne sectie maken. Na de wending doen zij het W.-C°.: *Voorwaarts*, en plaatsen zich aan het hoofd van hunne sectie. U.-C°. De tweede sectie blijft staan. De rechter- en derde sectie zwenken met rotten rechts, en rukken, op geheelen afstand gekomen, door met rotten links te zwenken, rechthoekig in de colonne.

De commandant van de linkersectie geleidt deze langs den kortsten weg, op geheelen afstand, achter de derde.

Zijn de sectiën op haar plaats vóór en achter de afdeeling gekomen waarop het samentrekken geschiedt, dan doen de S.-C^n^. haar halt houden, front maken en rechts richten. Zij begeven zich daarna op hunne plaatsen, welke bepaling na elke richting in colonne van toepassing is.

De rechterguides vooral zorgen na het commando: HALT, van de S.-C^n^., zich spoedig op hunne plaatsen te stellen. Die van de sectie, welke voorwaarts in de colonne rukt, maakt daartoe front achterwaarts en herstelt zich in front, op het commando: STAAT van den S.-C^t^. Deze regel geldt eens en voor altijd.

§ 31. Geschiedt het samentrekken op de derde sectie, dan plaatsen de sectiën, die rechts van deze staan, zich er vóór, terwijl de linker sectie zich er achter plaatst.

§ 32. Wil de C.-C^t^. in *gesloten* colonne (op *zes* passen) doen samentrekken, dan commandeert hij:

Op de $\frac{2^{de}}{3^{de}}$ *sectie in gesloten colonne* = MARSCH.

§ 33. Op het *commando:*

Op de $\frac{linker}{rechter}$ *sectie voor- (achter-) waarts in colonne*, of

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

in gesloten colonne = MARSCH.

kan de open of gesloten colonne ook vóór- (achter-) waarts op een van de vleugelsectiën worden geformeerd; de genoemde sectie blijft staan en de overige begeven zich uit de flank vóór- (achter-) waarts in de colonne.

BEWEGINGEN VAN EENE COLONNE.

IN COLONNE MARCHEEREN.

§ 34. *Commando.*

Voorwaarts = MARSCH.

Uitvoering.

De compagnie marcheert aan, de R.-G. aan het hoofd der colonne zorgt voor de nakoming van de regels in § 37, R.-S. vermeld; de volgende guides volgen het voetspoor van den onmiddellijk voorgaanden, blijven met hem in denzelfden pas en onderhouden van hem den afstand.

§ 35. Heeft een guide zijn afstand verloren of is hij van de directie afgeweken, dan moet hij dit langzamerhand herstellen, door zijne passen bijna onmerkbaar te verlengen (verkorten), of wel den rechter- (linker-) schouder vóór te brengen, naarmate hij rechts (links) is afgeweken.

De S.-C^{n}. zijn verantwoordelijk voor de orde en het verband in hun sectie, zoomede voor den afstand; zij moeten daartoe nu en dan front naar hunne sectie maken en toezien, dat de manschappen zich gedragen naar de regels voor den marsch in front.

Om de colonne te doen halt houden, commandeert de C.-C^{t}.:

Divisie = HALT.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Bij het marcheeren op moeielijk terrein kan de C.-Ct., ook wanneer met den gewonen pas gemarcheerd wordt, het achterste gelid dubbelen afstand van het voorste doen nemen; dit geschiedt op de waarschuwing: *Achterste gelid dubbelen afstand nemen;* het hernemen van gelederenafstand geschiedt op de waarschuwing: *Achterste gelid opsluiten.* De bewegingen worden uitgevoerd door het verkorten of verlengen van den pas. Bij het halt houden sluit het achterste gelid altijd op.

Ook kan de C.-Ct. in moeielijk terrein uit den pas doen marcheeren op de waarschuwing: *Uit den pas,* waarop niet meer in denzelfden pas wordt gemarcheerd; het hernemen van denzelfden pas geschiedt op de waarschuwing: *In den pas;* de pas wordt daarbij aangegeven door te tellen, of wel door eenige maten te doen slaan of blazen.

IN COLONNE MARCHEERENDE, VAN DIRECTIE VERANDEREN.

§ 36. Om een open colonne van directie te doen veranderen, plaatst de C.-Ct. zich zelf of een gegradueerde uit het opsluitend gelid van de voorste sectie op het punt, waar de zwenking moet aanvangen, in de richting der guides.

Commando.

Links (rechts) van directie veranderen.

Uitvoering.

De voorste S.-Ct. maakt front naar zijne sectie en doet deze zwenken (§§ 60 en 61, R.-S.); na volbrachte zwenking maakt hij weder front naar voren.

De overige S.-Cn.' verrichten bij opvolging hetzelfde; zij maken front naar hunne sectie, zoodra de voorgaande de zwenking begint. Wil de C.-Ct. de verandering van direc-

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

tie niet rechthoekig doen geschieden, dan geeft hij te voren de nieuwe directie aan; de zwenking wordt dan door de S.-C^{n}. gestaakt, zoodra de sectiën in de nieuwe directie zijn gekomen.

§ 37. Bij deze beweging moet er vooral op worden gelet, dat elke sectie op dezelfde plaats van directie verandert als de voorgaande, en dat de sectiën rechthoekig op het zwenkingspunt aankomen.

§ 38. In gesloten colonne commandeert de C.-C^{t}.:

Links (rechts) van directie veranderen = MARSCH.

Uitvoering.

De voorste sectie zwenkt als in de vorige §, echter zonder commando van den S.-C^{t}.; de overige sectiën verrichten eveneens eene zwenkende beweging, waarbij de manschappen den schouder aan den kant van de spil vóórbrengen. en naar den omzwenkenden vleugel aanhouden, ten einde door eene schuins voorwaartsche beweging in de directie der onmiddellijk voorgaande sectie te blijven; de guides onderhouden den afstand.

De C.-C^{t}. regelt aan de spil de grootte der passen en bestuurt van daar de beweging. Oordeelt hij dat genoegzaam is omgezwonken, dan commandeert hij:

Voor = WAARTS.

Uitvoering.

De voorste sectie marcheert rechtuit; de sectiën, die zich nog niet in de richting bevinden, begeven zich daarin bij opvolging.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

IN COLONNE UIT DE FLANK MARCHEEREN.

§ 39. *Commando's.*

1. *Links-* (*rechts-*) = OM.

of:

Met verdubbelde = ROTTEN.
Links- (*rechts-*) = OM.

2. *Voorwaarts* = MARSCH.

Uitvoering.

De S.-Cⁿ. plaatsen zich na de wending aan het hoofd hunner sectie naast den guide; de commandant van de sectie aan de rechterzijde is verantwoordelijk voor de directie; de overigen voor de tusschenruimte en de richting.

IN COLONNE STILSTAANDE, VAN DIRECTIE VERANDEREN.

§ 40. De C.-Cᵗ. duidt den voorsten S.-Cᵗ. de richting aan, waarin zijne sectie moet komen te staan, of hij stelt zich in die richting.

Commando's.

1. *Van directie veranderen, rechts-* (*links-*) = OM.
2. *Voorwaarts* = MARSCH.

Uitvoering.

De guide aan het hoofd van de voorste sectie marcheert van den eersten pas af evenwijdig aan de nieuwe frontlijn; die der overige sectiën regelen hunne directie naar den guide, die in de colonne onmiddellijk voorafgaat. De S.-Cⁿ. houden voor hun persoon halt op het punt, vanwaar zij de richting moeten beoordeelen, doen hunne sectie halt houden, zoodra deze op hare plaats in de colonne is gekomen, front maken en daarna rechts richten.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

IN COLONNE UIT DE FLANK MARCHEERENDE VAN DIRECTIE VERANDEREN.

§ 41. *Commando's.*

1. *Links (rechts) van directie veranderen* = MARSCH
2. *Voor* = WAARTS.

Uitvoering.

1. De S.-C^{n}. voegen hunne bewegingen naar die van den omzwenkenden vleugel, welke met den gewonen pas uitkomt, en houden de tusschenruimte naar den S.-C^{t}. aan de spil, die door het beschrijven van een kleinen cirkelboog het zwenkingspunt vrij maakt; de C.-C^{t}. regelt de beweging aan de spil.
2. De zwenking eindigt.

DE AFSTANDEN VERKLEINEN EN VERGROOTEN.

§ 42. *Commando.*

In gesloten colonne opgerukt = MARSCH.

Uitvoering.

De voorste sectie blijft staan of houdt halt; de overige marcheeren aan of blijven in beweging; zoodra zij op den bepaalden afstand zijn gekomen, doen de S.-C^{n}. haar halt houden. Na het halt houden worden de sectiën rechts gericht.

§ 43. *Commando.*

Op geheelen afstand opent u = MARSCH.

Uitvoering.

Op het W.-C^{o}. doet de commandant der voorste sectie het W.-C^{o}.: *Voorwaarts.*

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Op het U.-C°. marcheert de voorste sectie aan; de overige S.-C^n. stellen hunne sectiën bij opvolging in beweging, zoodra de afstand is verkregen.

Geschiedt deze beweging in den marsch, dan markeeren de achterste drie sectiën den pas. Zoodra de afstand is verkregen, doet ieder S.-C^t. zijne sectie aanmarcheeren op het commando: *Voorwaarts* = MARSCH.

IN COLONNE DE FRONTBREEDTE VERMEERDEREN EN VERMINDEREN.

STILSTAANDE, DE FRONTBREEDTE VERMEERDEREN.

§ 44. *Commando.*

Links (rechts) formeert pelotons = MARSCH.

Uitvoering.

W.-C°. Op het commando van de S.-C^n. maken de voorste en derde sectie links- (rechts-) om; de beide andere S.-C^n. doen het W.-C°.: *Voorwaarts.*

U.-C°. Alle sectiën treden aan; de commandanten der voorste en derde sectie blijven voor hun persoon staan, doen hun sectie voorbij zich heentrekken, halt houden, zoodra de achterste guide ter hoogte van zijn plaats is gekomen en vervolgens rechts (links) front maken. De commandanten der tweede en achterste sectie doen deze halt houden, wanneer zij bijna op de nieuw in te nemen plaatsen zijn gekomen.

De pelotons worden daarna door de P.-C^n. rechts gericht.

IN DEN MARSCH, OP GEHEELEN AFSTAND, DE FRONTBREEDTE VERMEERDEREN.

§ 45. *Commando.*

Links (rechts) formeert pelotons = MARSCH.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Uitvoering.

De voorste en derde sectie nemen op commando harer commandanten den schuinschen marsch links (rechts) aan. Zoodra zij het front van de onmiddellijk volgende sectiën hebben vrijgemaakt, commandeert de S.-Ct.: *Voorwaarts, markeert den pas* = MARSCH.

Wanneer de sectiën op gelijke hoogte zijn gekomen, marcheeren zij vereenigd vooruit, op het commando: *Voorwaarts* = MARSCH van de P.-Cn., die, evenals de S.-Cn., hunne plaatsen innemen.

§ 46. In gesloten colonne geschiedt het vermeerderen van de frontbreedte in den marsch op hetzelfde commando en naar dezelfde regels als in § 44, met uitzondering dat nu op het commando: MARSCH, de voorste en derde sectie de beweging in den marsch verrichten en de tweede en achterste sectie, zoodra zij op de voorgaande zijn opgesloten, den pas markeeren. De sectiën marcheeren tegelijk vooruit, op het commando: *Rechts (links) uit de flank* = MARSCH, van de P.-Cn., die inmiddels evenals de S.-Cn., hunne plaatsen innemen; de sectiën, die den pas markeerden, verlengen dien tot zij in de richting van de nevensectiën zijn.

IN PELOTONSCOLONNE, OP GEHEELEN AFSTAND MARCHEERENDE, DE FRONTBREEDTE VERMINDEREN.

§ 47. *Commando.*

Links (rechts) formeert sectiën = MARSCH.

Uitvoering.

De S.-Cn. begeven zich op het W.-Co. vóór het midden hunner sectie; die der rechter- (linker-) sectiën doen deze

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

op het U.-C°. links (rechts) uit de flank maken, in de colonne plaats nemen, en daarna de wending rechts (links) uit de flank verrichten.

ONTWIKKELINGEN UIT DE COLONNE.

LINKS (RECHTS) IN BATAILLE.

§ 48. Staat de open colonne stil en zijn de guides niet in de gewilde directie of hebben zij hun afstand verloren, dan stelt de C.-C¹. de beide voorste linker- (rechter-) guides in de gewilde directie; hij commandeert daarna: *Linker- (rechter-) guides op uw voorman richt u*, waarop de genoemde guides zich spoedig, op den juisten afstand, in de directie der eerstgeplaatsten begeven; vervolgens commandeert hij: *Links (rechts)* = RICHT U, waarop de sectiën door hare commandanten worden gericht.

Commando.

Links (rechts) in bataille = MARSCH.

Uitvoering.

De sectiën zwenken op de plaats, de S.-C°. maken daarbij front naar hunne sectie, doen deze halt houden en rechts (links) richten.

Is de colonne in beweging, dan geschiedt het in bataille komen op hetzelfde commando; de guides aan de spil maken nu halt en daarna links- (rechts-) om.

Wil de C.-C¹. de compagnie na het in bataille komen voorwaarts doen marcheeren zonder halt te houden, dan doet hij tijdig het W. C°.: *Voorwaarts*, en het U.-C°.: MARSCH, op het oogenblik, dat de sectiën de zwenking hebben volbracht; op het laatste commando marcheert

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

de compagnie voorwaarts en gaan de S.-Cn. op hunne plaatsen.

IN COLONNE MARCHEERENDE, DEN MARSCH UIT DE FLANK AANNEMEN.

§ 49. *Commando.*

Met verdubbelde rotten, links (rechts) uit de flank, [of: *Links (rechts) uit de flank*] *met rotten* $\frac{\text{rechts (links)}}{\text{links (rechts)}}$ = MARSCH.

Uitvoering.

De sectiën verrichten de wendingen en zwenken volgens het commando; de guides die aan het hoofd komen marcheeren rechtuit.

maken rechtsomkeert in den marsch.

Om uit de *gesloten* colonne deze beweging uit te voeren, markeeren de achterste drie sectiën op het commando van hare commandanten den pas, wanneer zij, na omgezwonken te zijn, tegen de voorgaande zijn opgesloten; naarmate zij ruimte krijgen, doen de S.-Cn. voorwaarts marcheeren.

TER LINKER- (RECHTER-) ZIJDE IN BATAILLE.

§ 50. Is de guide niet naar de zijde van de lijn van bataille, dan wordt deze naar dien kant benoemd.

Commando.

Ter linker- (rechter-) zijde in bataille.

De C.-Ct. plaatst zich tijdig op het steunpunt.

Uitvoering.

Op de commando's van den S.-Ct. marcheert de voorste sectie links (rechts) op, (§ 63, R.-S.), maakt op het steunpunt gekomen halt en wordt links (rechts) gericht. De overige sectiën marcheeren door en verrichten bij opvolging

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

hetzelfde, zoodra zij ter hoogte zijn gekomen van de plaats, waar de linker- (rechter-) vleugel moet komen te staan.

VOORWAARTS IN BATAILLE.

§ 51. De ontwikkelingen uit de colonne voorwaarts in bataille geschieden op het hoofd der colonne en steeds naar dezelfde regels, zoowel bij de *gesloten* als bij de *open* colonne.

§ 52. *Commando.*

Links (rechts) voorwaarts in bataille = MARSCH.

Uitvoering.

W.-C°. De commandant van de voorste sectie, waarschuwt deze dat zij blijft staan, die van de overige sectiën doen hunne afdeelingen links- (rechts-) om maken en plaatsen zich, na het W.-C°.: *Voorwaarts*, gedaan te hebben, naast den guide aan het hoofd van hunne sectie.

U.-C°. De commandant van de voorste sectie begeeft zich op den rechter- (linker-) vleugel zijner sectie en richt deze, zoo de richting verbetering behoeft; de overige sectiën treden aan; de commandant van de tweede sectie doet deze met rotten rechts (links) zwenken en haar andermaal met rotten links (rechts) van directie veranderen, zoodra zij ter hoogte is gekomen van de sectie, naast welke zij moet aansluiten. Hij blijft alsdan voor zijn persoon staan, doet de sectie voorbij zich heentrekken, halt houden zoodra de achterste guide is omgezwonken, rechts (links) front maken en richten.

De beide overige sectiën worden langs den kortsten

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

weg naar de lijn van bataille geleid en nemen daarin plaats, zooals voor de tweede sectie is bepaald. De commandanten van die sectiën blijven staan, zoodra zij in de lijn van bataille op het punt zijn gekomen, waar de rechter- (linker-) vleugel der sectie moet aansluiten.

Marcheert de colonne, dan houdt op het commando: MARSCH, de voorste sectie halt en wordt door haren commandant rechts (links) gericht; overigens geschiedt de beweging naar dezelfde regels.

§ 53. Wil de C.-Ct. de compagnie naar beide zijden voorwaarts in bataille doen komen, dan geschiedt dit op het commando:

Voorwaarts in bataille = MARSCH.

Uitvoering.

De tweede sectie komt rechts-, de beide achterste sectiën links voorwaarts in bataille; overigens geschiedt de beweging naar dezelfde beginselen; de commandant van de voorste sectie plaatst zich op den rechtervleugel, de sectie wordt zoo noodig rechts gericht. De commandant van de rechtersectie begeeft zich na de richting, waarbij de commandant van de tweede (voorste) sectie voor hem plaats maakt, eveneens op den rechtervleugel.

DE COMPAGNIE DOEN VERZAMELEN.

§ 54. Wanneer de compagnie is uiteengeraakt of de C.-Ct. haar heeft doen uiteengaan, doet hij haar verzamelen op het signaal: *Gewapend appel.*

Het uiteengaan kan geschieden op de waarschuwing: *Afdanking.*

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Het verzamelen geschiedt in *gesloten* sectiecolonne (fig. 2); de sectiën in de volgorde harer nummers en de manschappen in de sectiën als bij het aantreden.

Tot het verzamelen plaatst de C.-C^t zich nabij het punt, waar hij de compagnie wil opstellen; de compagnie treedt aan met het front naar hem toe, zoodanig dat de commandant van de voorste sectie na het aantreden *tien* passen van hem verwijderd is.

Op het signaal begeven kader en manschappen zich zoo spoedig mogelijk naar hunne plaatsen; de S.-C^n. zorgen bijtijds hunne plaatsen in te nemen; gedurende het verzamelen maken zij front naar hunne sectie.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

TWEEDE AFDEELING.

VOORSCHRIFTEN VAN BIJZONDEREN AARD.

HET DRAGEN VAN EN HET SALUEEREN MET DE SABEL DOOR DE OFFICIEREN.

§ 55. Met uitzondering van het geval, waarbij in de *marschcolonne* het signaal of de waarschuwing: *Rust*, gegeven is, hebben de officieren de sabel bij een gewapenden troep getrokken.

DE POSITIE VAN DEN OFFICIER MET GETROKKEN SABEL.

§ 56. Het gevest in de rechterhand; de greep omvat door den duim en de beide voorste benedenwaarts uitgestrekte vingers; de beide overige vingers uitgestrekt achter de greep: de kling loodrecht met het scherp naar voren in de buiging van den rechterschouder, de vuist even onder de rechterheup; de elleboog teruggetrokken zonder gedwongenheid; overigens als in § 12, R.-S.

De bereden officieren dragen de getrokken sabel met de kling eenigszins naar achteren hellende; de rechterhand rustende op de rechterdij; overigens als de onbereden officieren.

§ 57. Bij het doen van commando's kan de richting van bevolen bewegingen met de sabel worden aangewezen; voor aanwijzingen, wenken en teekens kan eveneens van de sabel worden gebruik gemaakt.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Bij het rusten op de plaats wordt de kling omlaag gebracht en kan de officier de punt op den grond doen rusten.

In den marsch volgt de rechterarm de natuurlijke beweging van het lichaam.

HET SALUEEREN MET DE SABEL.

§ 58. Het salueeren met de sabel geschiedt in *vier* bewegingen.

1. De sabel loodrecht oplichten met de punt naar boven, en haar met de stootplaat vóór en een handbreedte van de kin brengen; het scherp links; de greep in de volle hand; de duim bovenwaarts uitgestrekt daarlangs; de elleboog aan het lijf gesloten.

2. De kling door het uitstrekken van den arm omlaag brengen, zoodat de rechterhand naast de dij komt, de nagels naar boven.

3. De sabel oprichten in de houding, bij de eerste beweging aangeduid.

4. De sabel in de gewone houding terugbrengen.

Deze bewegingen worden uitgevoerd in de tijdmaat van den gewonen pas.

In den marsch vangt de eerste beweging aan, zoodra men den persoon, wien het eerbewijs geldt, tot op *vier* passen genaderd is; de derde beweging begint zoodra men dien persoon *twee* passen voorbij is.

Wanneer bij de infanterie de geweren *als eerbewijs* moeten worden gepresenteerd, voeren de officieren de 1ste en 2de beweging uit en blijven in die positie staan tot het eerbewijs is afgeloopen, waarop zij de beide andere bewegingen verrichten.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

HET DRAGEN VAN DE SABEL DOOR DE ONDEROFFICIEREN.

§ 59. Voor onderofficieren met de sabel gewapend geldt het voorgeschrevene in het 2de artikel der 2de afdeeling van de R.-S.; bij het aanmarcheeren wordt de sabel *in arm* genomen op het W.-Co.; op het commando: HALT wordt de sabel *in hand* genomen.
Door onderofficieren wordt met de sabel niet gesalueerd.

OPSTELLING VAN EENE COMPAGNIE IN ORDE VAN PARADE.

§ 60. De *opstelling* van eene compagnie in orde van *parade* is dezelfde als in orde van *bataille* (fig. 1) met uitzondering, dat de C.-Ct. geplaatst is op *tien* passen vóór het midden van en met het front naar de compagnie, en de tamboer en hoornblazers op den rechtervleugel op één gelid met een tusschenruimte van *vier* passen in de richting van het voorste gelid.

BEPALINGEN OMTRENT INSPECTIEN, PARADES EN HET DEFILEEREN.

§ 61. Bij inspectiën en parades is de compagnie opgesteld in orde van parade; de inspectie zal altijd van den rechtervleugel beginnen.

§ 62. Bij aankomst van den inspecteur worden de voorgeschreven eerbewijzen verricht.
Door den troep wordt tijdig de positie aangenomen (§ 71, R.-S.).

§ 63. De C.-Ct. gaat den inspecteur tot ter hoogte van den vleugel zijner compagnie te gemoet, doet het eerbewijs en ontvangt zijne bevelen.

§ 64. Zoodra de inspectie een aanvang neemt, plaatst

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

de C.-Cᵗ. zich aan de buitenzijde van den inspecteur en begeleidt hem.

Is de inspectie afgeloopen, dan gaat de C.-Cᵗ., bijaldien geen nadere bevelen worden gegeven, na gesalueerd te hebben naar zijn plaats terug.

§ 65. Het defiileeren geschiedt in open sectiecolonne op de commando's en naar de regels voor den marsch in colonne voorgeschreven, met uitzondering dat het eerste commando door dat van: *Om te defileeren*, wordt voorafgegaan; de guide is altijd rechts.

Om het commando: *Om te defileeren*, plaatsen zich de tamboer en de hoornblazers aan het hoofd der compagnie *twaalf* passen vóór de voorste sectie.

Tot het verzekeren van de directie wordt een gegradueerde uit het opsluitend gelid of een soldaat op *tien* passen voorwaarts en 25 passen links zijwaarts van den persoon geplaatst, voor wien gedefileerd wordt, zoodanig dat hij bij het defileeren front maakt naar de rechterflank der colonne. De rechterguides marcheeren rakelings langs zijn borst.

De C.-Cᵗ. defileert *twee* passen vóór den commandant van de voorste sectie.

§ 66. Wanneer gedefileerd wordt voor H. M. de Koningin, H. M. de Koningin-Weduwe Regentes of voor een der leden van het Vorstelijk Huis en voor den Gouverneur-Generaal worden de armen niet bewogen en wordt door de officieren en sabeldragende onderofficieren de sabel gedragen in de posities bedoeld respectievelijk in § 56 C.-S. en § 80 R.-S.

§ 67. Bij het defileeren wenden de afdeelingen het hoofd rechts en zien den persoon, voor wien gedefileerd wordt,

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

daarbij aan. Het commando: *Hoofd* = RECHTS, wordt daartoe door de S.-C^{n}. uitgesproken, wanneer hunne sectie dien persoon op 25 passen is genaderd; zoodra de afdeeling hem voorbij is, wordt het hoofd op het commando: STAAT, van den S.-C^{t}. weder rechtuit gebracht.

§ 68. De tamboer en hoornblazers vangen aan met slaan en blazen, zoodra de colonne zich tot het defileeren in beweging stelt. Zoodra zij den persoon, voor wien gedefileerd wordt, voorbij zijn, zwenken zij naar de linkerzijde op ongeveer een sectiebreedte buiten de colonne, plaatsen zich aldaar tegenover den persoon, voor wien gedefileerd wordt, en blijven slaan en blazen tot de achterste afdeeling hem voorbij is, waarna zij daarmede ophouden, weder in de colonne zwenken en de achterste sectie blijven volgen, tot zij bevel ontvangen zich weder aan het hoofd te stellen.

§ 69. Bij het defileeren voor den Koning, voor een der leden van het Vorstelijk Huis en voor den Gouverneur-Generaal wordt door de officieren met de sabel gesalueerd. Voor andere personen geschiedt dit alleen door den C.-C^{t}. Nadat de C.-C^{t}. gesalueerd heeft, begeeft hij zich met den versnelden pas rechts van den persoon, voor wien gedefileerd wordt.

Zoodra de achterste sectie voorbij is, maakt de C.-C^{t}. tront naar den persoon, voor wien gedefileerd is, verricht het eerbewijs en keert naar zijne compagnie terug.

§ 70. De bepalingen omtrent de opstelling in orde van parade, inspectiën, en het defileeren gelden ook voor detachementen kleiner dan eene compagnie.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

BATALJONSSCHOOL.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

INHOUD.

INLEIDING.

BLADZ.

Algemeene bepalingen 109
Opstelling en indeeling van het bataljon 110
Het commando 112
Verdeeling der bataljonsschool 113

EERSTE AFDEELING.

OEFENINGEN IN GESLOTEN ORDE.

De richting 114
De handgrepen 115
Marsch in bataille en frontveranderingen 115
Marsch uit de flank 117
Halt en front 117
De colonne formeeren 118
Uit de flank marcheerende, in colonne opmarcheeren 118
De colonne met het front links (rechts) formeeren 118
Uit de orde van bataille, in colonne samentrekken 118
Bewegingen eener colonne 120
In colonne uit de flank marcheeren 121
In colonne uit de flank marcheerende, van directie veranderen 121
De afstanden verkleinen en vergrooten 121
In colonne de frontbreedte vermeerderen en verminderen 122

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

BLADZ.
Ontwikkelingen uit de colonne..... 122
Links (rechts) in bataille..... 122
In colonne marcheerende, den marsch uit de flank aannemen..... 122
Ter linker- (rechter-) zijde in bataille..... 122
Voorwaarts in bataille..... 123

TWEEDE AFDEELING.

VOORSCHRIFTEN VAN BIJZONDEREN AARD.

A.

Bepalingen omtrent parades, wapenschouwingen en het defileeren voor één bataljon..... 125
Opstelling in orde van parade..... 125
De richting..... 126
Het openen der gelederen..... 127
Het sluiten der gelederen..... 127
De handgrepen..... 128
Het defileeren..... 128

B.

Bepalingen omtrent parades, wapenschouwingen en het defileeren bij vereenigde troepen..... 129

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

BATALJONSSCHOOL.

INLEIDING.

ALGEMEENE BEPALINGEN.

§ 1. Deze school heeft ten doel het verband en de samenwerking tot stand te brengen, die bij de compagnieën in het bataljon steeds moeten bestaan.

§ 2. De B.-C^t. gedraagt zich over het algemeen naar de regels bij de *Inleiding* der C.-S. voor den C.-C^t. voorgeschreven.

Hij oefent het bataljon hoofdzakelijk in die bewegingen, welke bij het manoeuvreeren het meest voorkomen, zooals het formeeren en ontwikkelen van de colonne.

§ 3. De B.-C^t. doet alle bewegingen met kalmte en regelmatigheid uitvoeren, tracht misslagen te voorkomen en verhelpt begane fouten met bedaardheid. Hetgeen in § 3 C.-S. is bepaald voor den C.-C^t. en de S.-C^n., geldt in deze school voor den B.-C^t. en de C.-C^n.

§ 4. De B.-C^t. bepaalt de lijn van bataille zoomede de directie der colonne, of doet deze door den L^t.-Adj^t. of den Adj^t.-O. aangeven, met dien verstande evenwel, dat de C.-C^n., voor de richting en de directie van hunne compagnieën verantwoordelijk blijvende, de plaatsing en den marsch van de guides regelen.

§ 5. De bepalingen in de §§ 5, 6 (2de alinea), 7 en 8, C.-S. zijn ook in deze school van toepassing.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

§ 6. Wanneer de troep, om aan het oog en het vuur des vijands te worden onttrokken, de knielende (liggende) houding moet aannemen, stijgen de bereden officieren af en houden hunne paarden in de onmiddellijke nabijheid.

OPSTELLING EN INDEELING VAN HET BATALJON.

§ 7. De *opstelling* van het bataljon is in *bataille* (fig. 1); de compagnieën met een tusschenruimte van *drie* passen.

Het aantreden geschiedt in dezen vorm. Bij het aantreden van de compagnieën geldt het bepaalde bij de §§ 10, 11 en 12, C.-S.

Bij te geringe getalsterkte van de compagnieën (§ 11, C.-S.) wordt bij de oefeningen één van de compagnieën, zooveel mogelijk zonder het sectieverband te verbreken, naar de behoefte over de andere verdeeld, of bij een of meer compagnieën met drie sectiën uitgerukt.

Het verdeelen geschiedt op aanwijzing van den B.-C^t., het indeelen door de C.-C^n.

Andere dan de bovenbedoelde verschikkingen worden niet gemaakt.

§ 8. In het bataljon maakt elke compagnie eene *divisie* uit.

De uiterste divisiën hebben altijd de benaming: in *bataille* van *rechter-* en *linkerdivisie* en in *colonne* van *voorste* en *achterste;* de middelste de benaming *tweede divisie.*

§ 9. Bij de stilstaande (marcheerende) colonne is de plaats van den B.-C^t. rechts (aan de zijde van de directie) *vijftien* passen buitenwaarts ter hoogte van het midden van het bataljon; bij den flankmarsch aan de tegenovergestelde zijde van het opsluitend gelid. Hij is echter niet

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

aan zijne plaats gebonden, maar kan zich ophouden dáár, waar hij zich het best kan doen verstaan en de bewegingen het geschiktst kan nagaan en besturen.

De C.-C^{n}. bevinden zich bij de stilstaande (marcheerende) colonne *twee* passen buitenwaarts van de voorste afdeeling hunner compagnie aan de rechterzijde (zijde van de directie); bij den flankmarsch *twee* passen buitenwaarts ter hoogte van den voorsten S.-C.

De L^{t}.-Adj^{t}. en de Adj^{t}.-O. stellen zich bij eene colonne aan de rechterzijde (zijde van de directie) *vier* passen buitenwaarts van de voorste en achterste afdeeling; bij den flankmarsch *vier* passen buitenwaarts van het hoofd en den staart van het bataljon aan de tegenovergestelde zijde van het opsluitend gelid. Ten einde onnoodig heen- en weêrloopen te vermijden, blijven zij bij de oefeningen op de eenmaal ingenomen plaats en kunnen dus ook in tegenovergestelde volgorde geplaatst zijn; dit geldt ook voor hunne plaatsen in *bataille* (fig. 1). Bij overgang van de eene opstelling in de andere nemen zij de plaats in, waar zij zich het dichtst bij bevinden.

Wanneer het bataljon uit 2 compagnieën bestaat, plaatsen de L^{t}.-Adj^{t}. en de Adj^{t}.-O. zich in bataille 12 passen achter het midden van de rechter- en linkersectie, respectievelijk van de rechter- en linkerdivisie.

§ 10. De tamboers stellen zich volgens de grootte op één gelid, daarachter de hoornblazers *vier* in één gelid; de korporaal-tamboer of als zoodanig fungeerende *twee* passen vóór de vereenigde tamboers en hoornblazers.

De plaats in *bataille* van de tamboers en hoornblazers is in fig. 1 aangegeven.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Wanneer het bataljon uit 2 compagnieën bestaat, plaatsen de tamboers zich in bataille 15 passen achter het midden van de linkersectie van de rechterdivisie.

Bij de oefeningen in de 1ste afdeeling volgen zij de bewegingen der colonne op *vier* passen achter de achterste afdeeling.

In de *marschcolonne* marcheeren zij op een afstand van *vijftien* passen vóór het hoofd.

Bij het aantreden van het bataljon nemen zij plaats als is aangegeven voor de orde van *parade* (§ 40).

§ 11. De bepalingen in § 16. C.-S. voorgeschreven zijn ook in deze school van toepassing.

Bij verandering van plaats van het opsluitend gelid is dit ook het geval voor de C.-Cn., de tamboers en de hoornblazers, en in bataille ook voor den Lt.-Adjt. en den Adjt.-O.

In bataille gaan de C.-Cn. door de opening van den S.-Ct. uit het midden van de divisie, de Lt.-Adjt. en de Adjt.-O. door de tusschenruimten, waarachter zij zich bevinden.

De tamboers en hoornblazers marcheeren onder commando van den korporaal-tamboer of als zoodanig fungeerende in *bataille* om den rechtervleugel, in *colonne*, na rechts van directie veranderd te zijn, buitenwaarts van het bataljon naar hunne nieuwe plaats. Wanneer bij den flankmarsch rechtsomkeert gemaakt wordt, veranderen zij op dezelfde wijze van plaats als in *colonne*.

HET COMMANDO.

§ 12. Wordt in deze school verwezen naar de commando's in de C.-S. vermeld, dan wordt voor zooveel noodig het woord *divisie* vervangen door *bataljon*.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Het commando: *Divisie* = HALT, van de C.-C^{n}. wordt voorafgegaan door een van de benamingen: *Rechter, tweede, linker* of: *voorste, tweede, achterste.*

§ 13. Indien door de uitgebreidheid die het bataljon beslaat de stem van den B.-C^{t}. niet meer toereikend is tot het doen van commando's of dit laatste om andere redenen minder wenschelijk is, doet hij de bewegingen op waarschuwingen of aanwijzingen verrichten, die door hem worden gegeven of op zijn last door den L^{t}.-Adj^{t}. of den Adj^{t}.-O. aan de C.-C^{n}. worden overgebracht.

VERDEELING DER BATALJONSSCHOOL.

§ 14. De bataljonsschool is verdeeld in twee afdeelingen. De *eerste* afdeeling bevat:

DE OEFENINGEN IN GESLOTEN ORDE.

De *tweede* afdeeling bevat:

DE VOORSCHRIFTEN VAN BIJZONDEREN AARD

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

EERSTE AFDEELING.

OEFENINGEN IN GESLOTEN ORDE.

DE RICHTING.

§ 15. *Commando's.*

1. *Sectiecommandanten . . . . . passen voorwaarts* = MARSCH.
2. *Links (rechts)* = RICHT U.

Uitvoering.

1. De S.-C^{n}. en de uiterste guide van elke divisie begeven zich voorwaarts en worden door den B.-C^{t}. in de richting bevestigd (§ 18, C.-S.). De C.-C^{n} gaan naar den linker- (rechter-) vleugel en zorgen voor de tusschenruimte van hunne divisie.

2. Het bataljon stelt zich in de richting. Zijn de divisiën gericht, dan commandeeren de C.-C^{n}.: STAAT, en begeven zich daarna op hunne plaatsen.

Moet de richting slechts worden verbeterd, dan commandeert de B.-C^{t}.:

Naar de . . . . divisie verbetert de richting.

Uitvoering.

De S.-C^{n}. stellen zich zooveel noodig in de richting

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

der genoemde divisie en verbeteren de richting van hunne sectiën; de C.-Cⁿ. overtuigen zich hiervan.

DE HANDGREPEN.

§ 16. De handgrepen worden uitgevoerd zooals in de C.-S. voor de compagnie is voorgeschreven, op commando van den B.-Cᵗ. en door het geheele bataljon tegelijk.

MARSCH IN BATAILLE EN FRONTVERANDERINGEN.

§ 17. Moet door het bataljon in bataille slechts een korten afstand (hoogstens *vijftig* pas) worden doorloopen, dan commandeert de B.-Cᵗ.:

Voorwaarts = MARSCH.

Uitvoering.

Het bataljon treedt aan; de richting wordt onderhouden naar het midden van het bataljon (R.-G. van de 3de divisie).

Om het bataljon te doen halt houden, wordt gecommandeerd:

Bataljon = HALT.

§ 18. Moet een grooteren afstand worden afgelegd, dan commandeert de B.-Cᵗ.:

1. *Richting op de . . .* $\frac{\textit{sectie}}{\textit{pelotons}}$ *colonne.*
2. *Voorwaarts* = MARSCH.

Uitvoering.

1. De C.-Cⁿ. doen hunne divisiën gesloten in colonne komen op de *tweede* sectie (*rechter* peloton) (§ 32, C.-S.

De B.-Cᵗ. wijst aan den R.-G. van $\frac{\text{de}}{\text{het}}$ voorste $\frac{\text{sectie}}{\text{peloton}}$

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

der richtingsdivisie de directie aan, waarin hij moet marcheeren. De overige C.-Cn. benoemen den guide naar de zijde van die directie.

2. Het bataljon treedt aan; de C.-Cn. geplaatst aan de zijde van de directie, zorgen dat de tusschenruimte naar de zijde van de richtingscolonne wordt onderhouden.

Ontmoeten de divisiën een beletsel dan trekken zij het om, zoo noodig in den flankmarsch. Zijn zij het beletsel voorbij, dan herstellen de divisiën zich in de marschlijn.

§ 19. *Commando.*

Bataljon = HALT.

Uitvoering.

W.- Co. De C.-Cn. commandeeren:

Links voorwaarts in bataille.

U.-Co. De voorste afdeelingen houden halt; de achterste begeven zich links voorwaarts in bataille (§ 52, C.-S.).

§ 20. Moet het bataljon een ander front innemen, dan commandeert de B.-Co.:

Voor- / Achter- waarts van front veranderen op de rechter / linker (linker) / (rechter) divisie = MARSCH.

of:

Van front veranderen op de tweede divisie, rechter- / linker- vleugel voorwaarts = MARSCH.

Uitvoering.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

W.-C°. De commandant der genoemde divisie stelt deze op de nieuwe frontlijn (§ 19, C.-S.).

De commandanten der overige divisiën commandeeren:

Met sectiën rechts (links) afmarcheeren.

Moeten hunne divisiën zich achterwaarts begeven, dan doen zij vooraf *rechtsomkeert* op de plaats maken.

U.-C°. De rechter- (linker-) sectie van elke divisie marcheert rechtuit, de overige zwenken en volgen deze in colonne.

De C.-C^t. geleidt zijne divisie langs den kortsten weg naar de nieuwe frontlijn en doet haar, zoodra zij ter hoogte is gekomen van de plaats, die zij moet innemen, links (rechts) voorwaarts in bataille komen.

De commandanten der divisiën, welke zich achterwaarts hebben begeven, doen deze daarna rechtsomkeert maken.

MARSCH UIT DE FLANK.

§ 21. *Commando's.*

1. *Met verdubbelde* = ROTTEN.
   Links- (rechts-) = OM.

of:

   Links- (rechts-) = OM.
2. *Voorwaarts* = MARSCH.

HALT EN FRONT.

§ 22. *Commando's.*

1. *Bataljon* = HALT.
2. *Rechts (links)* = FRONT.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

DE COLONNE FORMEEREN.

UIT DE FLANK MARCHEERENDE, IN COLONNE OPMARCHEEREN.

§ 23. *Commando's.*

1. *In* $\frac{\text{sectiën}}{\text{pelotons}}$ *links (rechts)* = OPMARCHEEREN.
2. *Voorwaarts* = MARSCH.

Uitvoering.
Naar de regels van § 26, C.-S.

DE COLONNE MET HET FRONT LINKS (RECHTS) FORMEEREN.

§ 24. *Commando.*

Met $\frac{\text{sectiën}}{\text{pelotons}}$ *links (rechts)* = MARSCH.

Uitvoering.
Naar de regels van § 28, C.-S.
De C.-Cⁿ. zien toe, dat de afdeelingen rechthoekig op de oorspronkelijke frontlijn plaats nemen.
Moet de colonne worden geformeerd om onmiddelijk af te marcheeren, dan commandeert de B.-Cᵗ.:

1. *Met* $\frac{\text{sectiën}}{\text{pelotons}}$ *links (rechts) afmarcheeren* = MARSCH.
2. *Voorwaarts* = MARSCH.

Uitvoering.
Naar de regels van § 29, C.-S.

UIT DE ORDE VAN BATAILLE, IN COLONNE SAMENTREKKEN.

§ 25. Tot het formeeren der open colonne (op ge-

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

heelen afstand) op een der vleugelsectiën of pelotons van de tweede divisie, commandeert de B.-C^t.:

Op $\frac{de}{het}$ *linker-* (*rechter-*) $\frac{sectie}{peloton}$ *van de* 2de *divisie in colonne* = MARSCH.

Uitvoering.

W.-C^o. De commandant van de tweede divisie doet het W.-C^o. tot het formeeren van de $\frac{\text{sectie}}{\text{pelotons}}$ colonne vóór- (achter-) waarts op de linker- (rechter-) afdeeling; de commandant der rechterdivisie doet het W.-C^o. tot het formeeren der colonne voorwaarts op de linker-, die der linker divisie achterwaarts op de rechter afdeeling.

U.-C^o. De divisiën formeeren de sectie- of pelotonscolonne op de wijze als bij § 33, C.-S. bepaald.

Nadat de colonnes geformeerd zijn, doen de commandanten der rechter- en linker- divisie deze rechthoekig door front- en flankmarsch vóór en achter de tweede divisie plaats nemen, halt houden, front maken en rechts richten.

§ 26. Om op een van de vleugelafdeelingen in colonne te doen samentrekken, commandeert de B.-C^t.:

Op $\frac{de}{het}$ *linker-* (*rechter-*) $\frac{sectie}{peloton}$ *voorwaarts*, of *achterwaarts in colonne* = MARSCH.

Uitvoering.

Naar de regels in de vorige § vermeld komt de tweede divisie door *front-* en *flankmarsch* rechthoekig voor of

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

achter de divisie, waartoe de afdeeling behoort, waarop in colonne wordt samengetrokken.

De commandant der rechter- (linker-) divisie commandeert na het W.-Co. van den B.-Ct.:

Links- (*rechts-*) = OM.

Op het U.-Co. blijft, tot het voor- of achterwaarts in colonne samentrekken, de voorste afdeeling staan, om de achterste afdeelingen in te wachten. Wanneer de sectiën of pelotons op gelijke hoogte gekomen zijn, commandeert de C.-Ct.:

Voorwaarts = MARSCH,

en geleidt zijne divisie langs den kortsten weg voor of achter de tweede, zorgende haar rechthoekig in de colonne te brengen; daarna doet hij *halt* houden, rechts (links) front maken en rechts richten.

Het commando duidt aan, naar welke zijde de sectiën of pelotons moeten uitrukken.

§ 27. Wil de B.-Ct. in gesloten colonne (op *zes* passen) doen samentrekken, zoo neemt hij dit in het commando op (§§ 32 en 33, C.-S.).

BEWEGINGEN EENER COLONNE.

§ 28. De marsch in colonne en de veranderingen van directie worden uitgevoerd als bij §§ 34 tot en met 38, en § 40 der C.-S., met uitzondering, dat bij de verandering van directie van eene stilstaande colonne de C.-Cn. hunne divisiën langs den kortsten weg naar hare plaatsen in de colonne geleiden en rechthoekig daarin doen rukken.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

De B.-C^t. doet nu de commando's, die bij bovenbedoelde paragrafen voor den C.-C^t. zijn voorgeschreven.

IN COLONNE UIT DE FLANK MARCHEEREN.

§ 29. *Commando's.*

1. *Links-* (*rechts-*) = OM.

of:

Met verdubbelde = ROTTEN.
Links- (*rechts-*) = OM.

2. *Voorwaarts* = MARSCH.

Uitvoering.
Naar de regels van § 39, C.-S.
De C.-C^n. plaatsen zich aan de zijde van de directie *twee* passen buitenwaarts van het hoofd hunner divisie. De L^t.-Adj^t. en de Adj^t.-O. *vier* passen uitwaarts van het hoofd der vleugeldivisiën.

IN COLONNE UIT DE FLANK MARCHEERENDE. VAN DIRECTIE VERANDEREN.

§ 30. *Commando's.*

1. *Links* (*rechts*) *van directie veranderen* = MARSCH.
2. *Voor* = WAARTS.

Uitvoering.
Naar de regels van § 41, C.-S.

DE AFSTANDEN VERKLEINEN EN VERGROOTEN.

§ 31. Als in de §§ 42 en 43, C.-S.
De B.-C^t. doet de commando's voor den C.-C^t. voorgeschreven.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

IN COLONNE, DE FRONTBREEDTE VERMEERDEREN EN VERMINDEREN.

§ 32. Als in de §§ 44 tot en met 47, C.-S.
De B.-Ct. commandeert nu wat daarbij voor den C.-Ct. is voorgeschreven.

§ 33. Bij eene open colonne in den marsch kan op de waarschuwing van den B.-Ct. de frontbreedte in elke divisie bij opvolging worden vermeerderd of verminderd. De C.-Cn. doen alsdan, op hun commando, de beweging op dezelfde plaats uitvoeren als de onmiddellijk voorgaande divisie.

ONTWIKKELINGEN UIT DE COLONNE.

LINKS (RECHTS) IN BATAILLE.

§ 34. Het commando is als bij § 48. C.-S.; de uitvoering geheel naar de in die paragraaf aangegeven beginselen.

IN COLONNE MARCHEERENDE, DEN MARSCH UIT DE FLANK AANNEMEN.

§ 35. *Commando.*

Met verdubbelde rotten, links (rechts) uit de flank (of: *Links (rechts) uit de flank) met rotten links* of *rechts* = MARSCH.

Uitvoering.
Naar de regels van § 49. C.-S.

TER LINKER- (RECHTER-) ZIJDE IN BATAILLE.

§ 36. *Commando.*

Ter linker- (rechter-) zijde in bataille.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Uitvoering.
Naar de beginselen van § 50, C.-S.

VOORWAARTS IN BATAILLE.

Bij de gesloten en de open colonne.

§ 37. *Commando.*

Links (rechts) voorwaarts in bataille = MARSCH.

Uitvoering.
W.-Co. De commandant van de voorste divisie doet het W.-Co. om zijne divisie links (rechts) voorwaarts in bataille te doen komen; de overige C.-Cn. doen hunne divisiën links- (rechts-) om maken en commandeeren daarna: *Voorwaarts.*

U.-Co. De voorste divisie komt in bataille naar de regels van § 52, C.-S. De commandant der tweede divisie doet deze rechthoekig door flank- en frontmarsch naar de lijn van bataille marcheeren en haar daar links (rechts) voorwaarts in bataille komen.

De commandant der achterste divisie geleidt deze langs den kortsten weg naar de lijn van bataille; is de divisie ter hoogte gekomen van de plaats, die zij in de lijn van bataille moet innemen, dan commandeert de C.-Ct.: *Rechter- (linker-)* $\frac{\textit{sectie}}{\textit{peloton}}$ = HALT, waarna de A.-Ct. rechts (links) front doet maken en doet richten; de overige sectiën begeven of het linker- (rechter-) peloton begeeft zich langs den kortsten weg naar de lijn van bataille.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

§ 38. Wil de B.-Ct., om de beweging te bespoedigen, naar beide zijden voorwaarts in bataille doen komen, dan commandeert hij:

Voorwaarts in bataille = MARSCH.

Uitvoering.

De voorste divisie komt rechts voorwaarts in bataille; de tweede en achterste divisie komen rechthoekig door front- en flankmarsch rechts en links van de voorste divisie in de lijn van bataille, volgens de regels van § 37.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

TWEEDE AFDEELING.

VOORSCHRIFTEN VAN BIJZONDEREN AARD.

A.

BEPALINGEN OMTRENT PARADES, WAPENSCHOUWINGEN EN HET DEFILEEREN VOOR ÉÉN BATALJON.

§ 39. De verschillende bewegingen worden, voor zooverre in de volgende paragrafen niet anders is voorgeschreven, verricht zooals in de 1ste afdeeling is bepaald.

Bij aankomst van den persoon, die de parade of wapenschouwing houdt, worden de eerbewijzen op het commando van den B.-Ct. door het geheele bataljon tegelijk uitgevoerd.

OPSTELLING IN ORDE VAN PARADE.

§ 40. Deze opstelling is dezelfde als die in bataille, (fig. 1), behoudens de volgende wijzigingen:

De B.-Ct. staat vóór en met het front naar het bataljon op den afstand in die figuur aangeduid, de C.-Cn. staan *twee* passen *voorwaarts* en *één* pas *rechts* van den commandant der rechtersectie.

De tamboers en hoornblazers staan met een tusschenruimte van *vier* pâssen op den rechtervleugel van het bataljon, de korporaal-tamboer of als zoodanig fungeerende gericht met het voorste gelid van het bataljon.

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

De uiterste korporaals, geplaatst in het opsluitend gelid achter de rechter- en linkersectie van het bataljon, worden rechter en linker *algemeene* guide genoemd.

Moet het bataljon uit de orde van *bataille* in die van *parade* (uit de orde van *parade* in die van *bataille*) overgaan, dan commandeert de B.-C^{t}.:

In orde van parade.
In orde van bataille

DE RICHTING.

§ 41. *Commando's.*

1. *Algemeene guides* = OP 'T ALIGNEMENT.
2. *Sectiecommandanten* = IN DE RICHTING.
3. *Naar het midden* = RICHT U.
4. *Algemeene guides* = INGERUKT.

Uitvoering.

1. De B.-C^{t}. begeeft zich buitenwaarts van een der vleugels van het bataljon om de richting te bepalen. De algemeene guides komen vóór, met het front naar den B.-C^{t}., en worden door dezen gericht.

2. Alle S.-C^{n}. en de uiterste L.-G. van elke divisie komen vóór, stellen zich met het front naar voren in de lijn van richting en nemen de onderlinge tusschenruimte naar het midden van het bataljon.

De C.-C^{n}. begeven zich, zoo noodig achter langs, naar de plaats die zij volgens de beginselen van § 15 moeten innemen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

3. De rechter- divisie richt zich links, de tweede en linker- rechts, de C.-Cn. commandeeren: STAAT, zoodra hunne divisiën gericht zijn.

Wanneer het bataljon uit slechts twee divisiën bestaat, richt zich de rechterdivisie links, de linker divisie rechts.

4. De C.-Cn. en de algemeene guides begeven zich naar hunne plaatsen.

HET OPENEN DER GELEDEREN.

§ 42. *Commando's.*

1. *Gelederen achterwaarts* = OPENT U.
2. MARSCH.
3. STAAT.

Uitvoering.

1. Alle S.-Cn. en de uiterste L.-G. van elke divisie begeven zich achterwaarts als bij § 20, C.-S.

De B.-Ct. begeeft zich naar den rechtervleugel en bevestigt hen in de richting.

2. Als in de C.-S.: de S.-Cn. richten het achterste gelid.

3. De S.-Cn. en de guides begeven zich naar hunne plaatsen.

HET SLUITEN DER GELEDEREN.

§ 43. *Commando.*

Gelederen sluit u = MARSCH.

Uitvoering.

Als bij § 20, C.-S.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

DE HANDGREPEN.

§ 44. De handgrepen geschieden op het commando van den B.-C^t. door het geheele bataljon te gelijk.

Het opsluitend gelid verricht de handgrepen mede.

HET DEFILEEREN.

§ 45. Hetgeen in de C.-S. omtrent parades en het defileeren voor den C.-C^t. is voorgeschreven, is hier van toepassing voor den B.-C^t., voor zoover niet anders is bepaald; de C.-C^n. blijven op hunne plaats.

Bij het defileeren marcheeren de vereenigde tamboers en hoornblazers aan het hoofd van het bataljon *vijftien* passen vóór den B.-C^t.

Voor de tamboers en hoornblazers geldt hetgeen in § 68, C.-S. voor den tamboer en de hoornblazers is bepaald, met dien verstande, dat zij nu een pelotonsbreedte buiten de colonne plaats nemen.

§ 46. Het defileeren geschiedt in *open* pelotonscolonne, naar de beginselen der C.-S.

De C.-C^n. defileeren *twee* passen vóór den commandant van het voorste peloton.

De B.-C^t. defileert *drie* passen vóór den commandant der voorste divisie, de L^t.-Adj^t. en de Adj^t.-O. aan de linkerzijde van de colonne.

Na het verrichten van het eerbewijs begeeft de B.-C^t. zich rechts naast den persoon voor wien gedefileerd wordt en keert na afloop van het defileeren naar zijne plaats terug.

Om bij het defileeren de directie te verzekeren, worden

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

vooraf twee gegradueerden uit het opsluitend gelid of twee soldaten op 50 passen rechts en links en 25 passen voorwaarts geplaatst van den persoon, voor wien gedefileerd wordt, zoodanig dat zij bij het defileeren front maken naar de rechterflank der colonne. De rechterguides marcheeren rakelings langs hun borst.

B.

BEPALINGEN OMTRENT PARADES, WAPENSCHOUWINGEN EN HET DEFILEEREN BIJ VEREENIGDE TROEPEN.

§ 47. Voor parades en wapenschouwingen worden afzonderlijke bevelen uitgevaardigd; de normale tusschenruimten der zelfstandige troepenafdeelingen zullen in linie 25 M. bedragen.

§ 48. Bij alle bewegingen gelden de bepalingen in deze afdeeling voorgeschreven.

§ 49. Alle troepenafdeelingen worden nauwkeurig gericht; te dien einde wijst de commandant der vereenigde troepen het richtingsbataljon en aan den commandant daarvan, zoonoodig, de richtingslijn aan; zoodra dit bataljon overeenkomstig het bepaalde in deze afdeeling gericht is, volgen alle andere troepenafdeelingen de beweging.

§ 50. Hetgeen in § 45 voor den B.-C^t. is bepaald, geldt ook in algemeenen zin voor den commandant der vereenigde troepen. De eerbewijzen worden bij elke zelfstandige afdeeling herhaald, naarmate de inspecteur deze nadert. Wanneer bij een bataljon de parademarsch geslagen of geblazen wordt of de muziek speelt, dan wordt daar-

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

mede voortgegaan tot de inspecteur aan den linkervleugel is gekomen.

De commandanten der zelfstandige afdeelingen plaatsen zich naast den commandant der vereenigde troepen, zoodra de inspectie bij hunne afdeelingen een begin neemt.

§ 51. Bij parades en wapenschouwingen worden de gelederen niet geopend.

Alle bewegingen vangen op het bevel van den commandant der vereenigde troepen aan bij het bataljon, dat op den rechtervleugel staat, en worden door de andere zelfstandige onderdeelen achtereenvolgens overgenomen.

§ 52. Voor het defileeren gelden de bepalingen dezer school; de afstand van het bataljon tot een voorafgaand troepengedeelte bedraagt 25 M.

De tamboers en hoornblazers van het bataljon beginnen met slaan en blazen, zoodra de laatste afdeeling van het voorgaande bataljon den persoon, voor wien gedefileerd wordt, voorbijtrekt.

De commandant der vereenigde troepen defileert met zijn staf aan het hoofd der troepen, 30 M. vóór de tamboers; bestaat die staf uit één officier, dan plaatst deze zich links naast hem.

Bij het defileeren voor H. M. de Koningin, H. M. de Koningin-Weduwe Regentes of voor een der leden van het Vorstelijk huis en voor den Gouverneur Generaal salueeren de officieren van den staf van den commandant der vereenigde troepen op de gewone wijze.

§ 53. Nadat de commandant der vereenigde troepen

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

gesalueerd heeft, begeeft hij zich gevolgd door zijn staf, rechts naast den persoon voor wien gedefileerd wordt.

De commandanten der opvolgende zelfstandige afdeelingen handelen op dezelfde wijze, zij nemen rechts van den commandant der vereenigde troepen plaats, en keeren naar hunne plaatsen terug als hunne afdeelingen gedefileerd hebben.

De commandant der vereenigde troepen keert naar zijne plaats terug, zoodra de laatste afdeeling gedefileerd heeft.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Fig. I.

Compagnie in

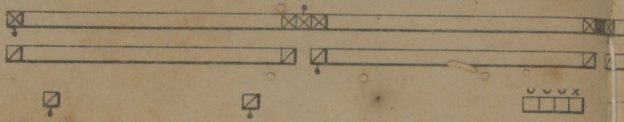

Fig. II.

Compagnie in gesloten colonne.

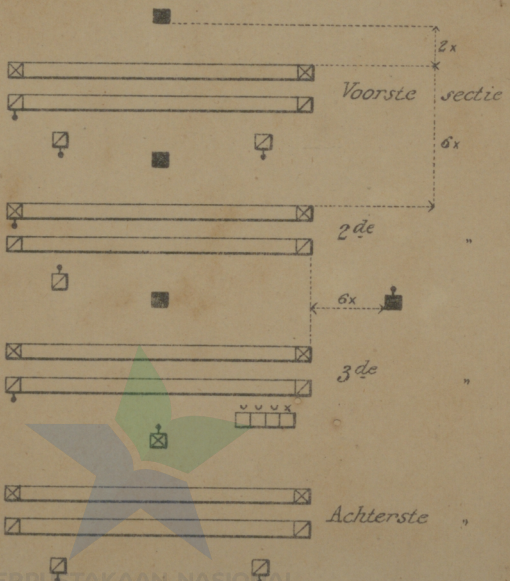

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

bataille.

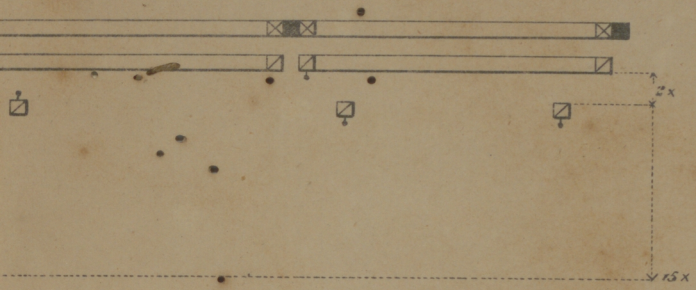

- Compagnies commandant.
- Luitenants sectiecommandanten.
- Sergeant-majoor sectiecommandant.
- Fourier.
- Europeesche sergeanten.
- Inlandsche "
- Europeesche Korporaals.
- Inlandsche "
- Tamboer en hoornblazers.
- Genie soldaten.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Bataljon

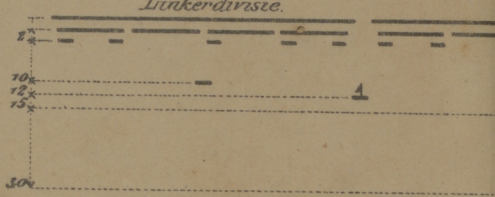

Bataljonscommandant.

Luitenant-adjudant.

Adjudant onder-officier.

Korporaal-tamboer met tamboers en hoornblaxers.

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI.
PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Fig. I.

in bataille.

2de *Rechterdirisie.*

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUST